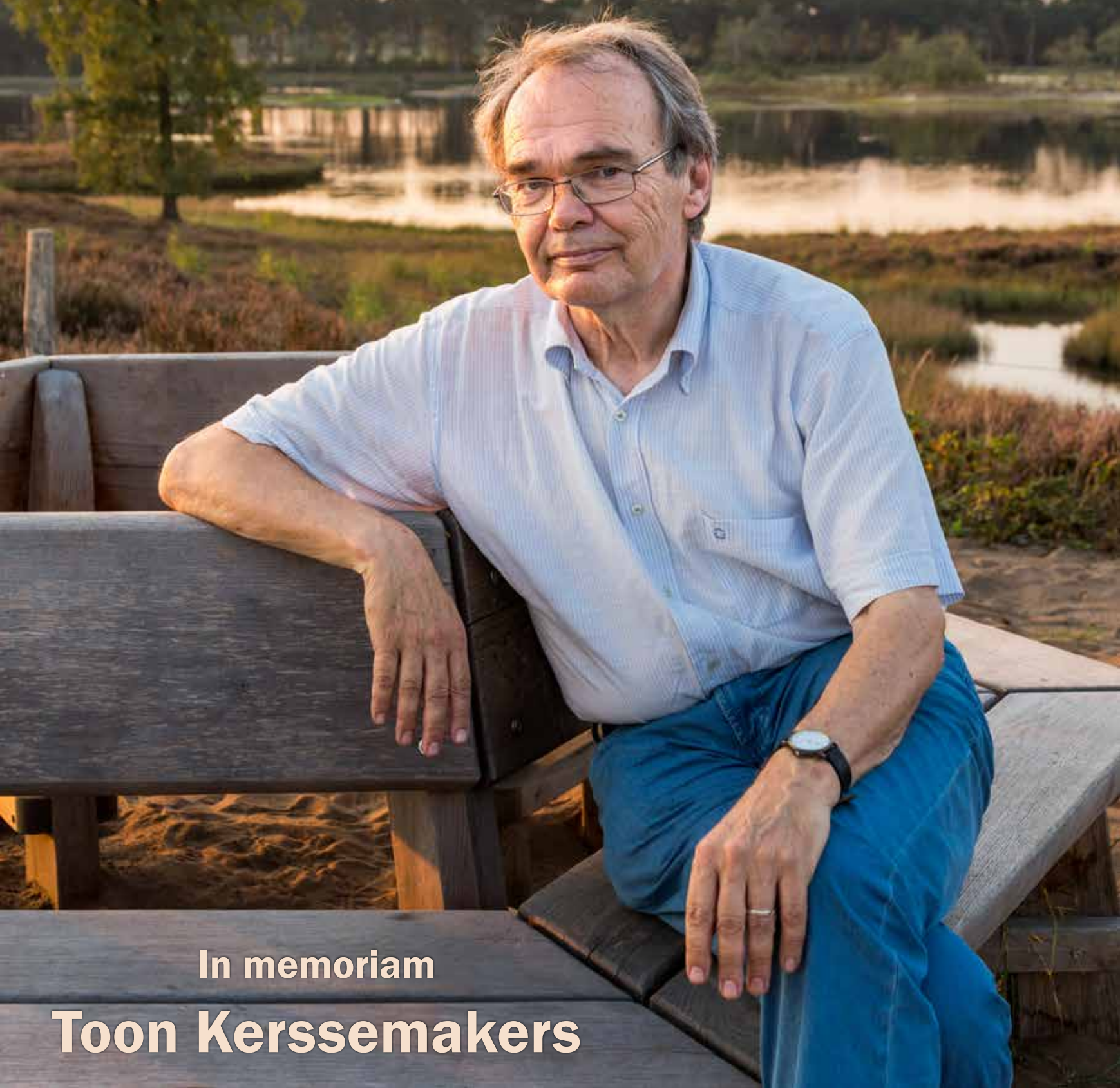

de Dukenburger

Info-magazine voor Dukenburg - 15e jaargang nummer 5 - zomer 2022

In memoriam

Toon Kerssemakers

WE WORDEN STEEDS MOOIER!

**KIJK VOOR MEER INFORMATIE OP
WWW.WINKELCENTRUMDUKENBURG.NL**

ALTIJD DICHTBIJ | /WINKELCENTRUMDUKENBURG

Nicole Goedee 6

Taalcafé en Taalhuis 7

024Vis 8

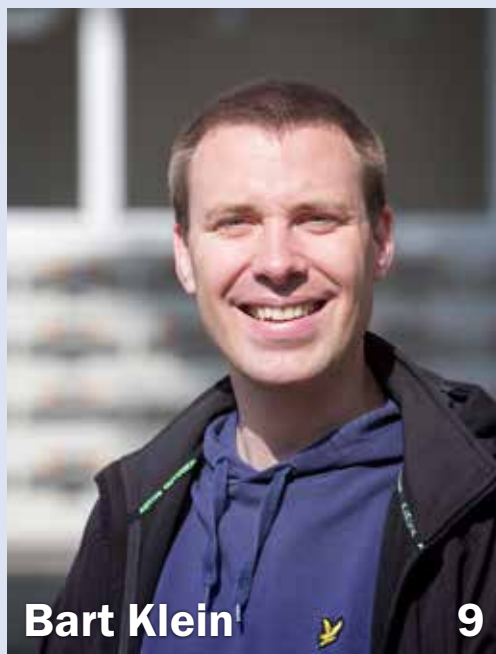
Talis in Meijhorst 14

JC Staddijk - deel 3 21

Toon Kerssemakers 4

Bart Klein 9

Plannen college voor Dukenburg 12

Vogels in Dukenburg 24

Dukenburg in stukjes

Kunst in tunnels	32
Bouwdorp Duuk komt weer	32
Gilbert de Bruijn: park Staddijk	33
In memoriam Henk Siero	33
Belangenvereniging Weezenhof	33
Voorjaarsmarkten	34
Daken vernieuwen Meijhorst	35
Nieuw asfalt Van Boetbergweg	35
Duuk&Dinner	36
Plukroute Meijhorst geopend	36
Verkrijgbaarheid Dukenburger	36
Caribisch en Aziatisch	37
Word EnergieFixer	38
Rouw en verlies	38
Toekomst Lindenberg Aldenhof	39
Slechte fietsstrook Aldenhof	39
Renovatie woningen Aldenhof	39
Duukje: dierenbescherming	39
Boomklever	40
Speelboom in Weezenhof	40
Mentale gezondheid	40
Balkongym 2.0	41
Doel gemist in Tolhuis	41
Zelfgemaakte wenskaarten	42
Leven in Lankforst juni 2022	42
De stad ben ik	43

En verder:

Afscheid van StAAD	6
Nederlands leren in de bieb	7
Column Chard van den Berg	8
Verduurzaming De Grote Zwaan	9
Dukenburg Groen	10
Dan maar de lucht in!	10
Lieveheersbeestjes	11
GroenLinks, Stadspartij en D66	12
Column Marije Klijsma	13
Maisonnettes Meijhorst	30
Column Guus Kroon	16
Waar gebeurt	16
De show moet verder	16
Sportpagina	17
DUVOL volleybal	17
Stads- en Wijkmonitor	18
Column Janwillem Koten	20
Joodse oorlogsslachtoffers	22
Het gezin De Leeuw-Bolle	22
Column Qader Shafiq	23
Fotopagina's	24
Willem Arend de Quay	26
Cultuur	28
Bevrijding	28
'Alsof' wereldreizen	29
Wijsneus	29
Zon is vriend en vijand	30
Colofon	47

In memoriam Toon Kerssemakers

We zijn een fijne en betrokken collega kwijtgeraakt

Op vrijdag 10 juni jongstleden is onze collega en goede vriend Toon Kerssemakers overleden. Hij was omringd door zijn vrouw Maria en andere geliefden.

Toon had al lang gezondheidsproblemen. Die waren verergerd door verkeerde medicijnen. Hij kreeg andere, maar veel beter werd het niet.

Toon is in verschillende ziekenhuizen onderzocht en behandeld. Op maandag 30 mei kreeg hij in het CWZ de definitieve, fatale uitslag: hij had een zeer agressieve vorm van kanker, een tumorstorm.

‘Vandaag heb ik me aangemeld bij een hospice: Bethlehem’, schreef hij aan een van ons. ‘Ik weet ook dat ik niet meer moet gaan denken in maanden maar in weken. Een hard gelag dat ik een paar dagen geleden onder ogen moest gaan zien.’

Toon heeft een week in Bethlehem gelegen. Het enig mooie was het uitzicht, het fraaiste van de stad: de Waalbrug en de Waal.

Veel mensen kon Toon niet meer ontvangen. Slechts één van ons is kunnen komen. Maar Toon wilde wel contact. Vanuit het hospice stuurde hij ons een mailtje. ‘Het redactieteam van de Dukenburger is een plek waar veel verschillende vormen van vriendschap voor mij ontstaan zijn. Daar voel ik mij goed bij thuis.’

Toon Kerssemakers bracht zijn jeugd door in Twello. In 1965 kwam hij naar Nijmegen om rechten te studeren. Hierna ging hij naar Rotterdam bij een bank werken. Hij raakte in het onderwijs verzeild en volgde een aanvullende studie: economie. Zijn eerste baan in het onderwijs was in Enschede. Daar maakte hij kennis met George Poelman, een legendarische vakbondsman die Toon enthousiasmeerde voor Joop den Uyl, de toenmalige leider van de PvdA. Toon werd lid.

Zijn tweede onderwijsbaan was in Bolswaard. Hij werd hier afdelingbestuurder van de PvdA en drie jaar wethouder. Daarna vertrok hij naar de hogeschool in Haarlem, waar hij adjunct-directeur werd. Hierop volgde het directeurschap van het ROC in

Dus kaartje sturen even bellen of zo: het kan allemaal. Soms moet ik beantwoorden laten rusten. Maar ik vind het erg fijn. Hartelijke groet, Toon.’

Twee dagen voor zijn dood heeft voormalig wijkmanager Marjo van Ginneken Toon een afscheidsmail gestuurd. Hierin verwoordt zij de gevoelens die ook de redactie heeft: ‘Lieve Toon, (...) je blijft voor mij de bevoegen en betrokken Dukenburger die echt verschil heeft gemaakt voor de wijk en de mensen in de wijk. Met je diplomatie, je deskundigheid en je vasthoudendheid. Namens vele Dukenburgers en Dukenburgse werkers wil ik je daarvoor bedanken. Maar je bent vooral een fijne, aimabele man die enorm gemist gaat worden. (...) We zien elkaar aan de andere kant!’

Redactie van de Dukenburger

Utrecht. In 2000 vertrok Toon voor drie jaar naar Aruba. Daarna werd het opnieuw Utrecht. Hij zette zich in voor het upgraden van de wijk Kanaleneiland. Zelf woonde hij in Amsterdam-Zuidoost. Nijmegen bleef trekken. Achttien jaar geleden verhuisde Toon naar Weezenhof. In 2009 ging hij met pensioen. Van maart 2011 tot juni 2015 was Toon voorzitter van het bewonersplatform Weezenhof. Hij was lid van StAAD-Special en bestuurslid van de steunstichting van de Ontmoetingskerk. Hij zat in de regiegroep 50 jaar Dukenburg. Toon hield van fotografie. Hij was vaste leverancier van Nijmeegse weerfoto's voor de website weeronline.nl. In januari 2018 werd Toon redacteur van *de Dukenburger*. Dit is hij met veel enthousiasme gebleven tot zijn laatste snik.

‘Dukenburgers

Interview met Toon Kerssemakers in
de Dukenburger 6 van september 2015

‘Eerlijk delen is voor mij hét grote issue.’ Dat zegt Toon Kerssemakers, tot voor kort voorzitter van het bewonersplatform Weezenhof. Hij maakt zich zorgen over de toekomst: ‘Dukenburg wordt niet door de stad gedragen.’

*Ik heb een steen verlegd in een rivier op aarde. Het water gaat er anders dan voorheen. De stroom van een rivier hou je niet tegen. Het water vindt er altijd een weg omheen. Deze tekst van Bram Vermeulen, uit zijn lied *Steen in het water*, is het motto van Toons leven. Het is zijn eerste antwoord tijdens dit interview en tevens het laatste: na afloop mailt hij de letterlijke tekst om er zeker van te zijn dat die correct in het blad komt.*

‘Ik wil me graag ergens tegenaan bemoeien’, vertelt Toon. ‘Ik ben graag onder de mensen. Ik ben nieuwsgierig, maar blijf met mijn voeten op de grond. Ik vind het leuk om problemen op te lossen.’

‘In 1965 kwam ik naar Nijmegen om te studeren. Daarna woonde ik in andere plaatsen, maar Nijmegen bleef trekken. Elf jaar geleden verhuisde ik naar Weezenhof. Daar woont mijn broer. Ik ga er nooit meer weg.’

Wat schiet je het eerste te binnen als je aan Dukenburg denkt?

‘Groen.’

En?

‘Het ruime groen. Zo worden wijken niet meer gebouwd.’

Weezenhof vergeleken met andere wijken in Dukenburg?

‘Weezenhof is een grote wijk. Het heeft 3500 inwoners. Dat hier vooral hoog opgeleiden wonen, is een eigen leven gaan leiden. Er zijn heel veel verschillende soorten mensen, wel minder allochtonen dan elders in Dukenburg. Er zijn veel kleine gemeenschappen in de afzonderlijke straten. Veel mensen kennen elkaar hartstikke goed. Daar voel ik me bij thuis. De betrokkenheid bij groen is ontzettend groot. Toen vorig jaar iepen gekapt zouden worden, kwamen ze in verzet.’

Toon vergelijkt drie stadsdelen die hij goed kent: ‘Dukenburg, de Bijlmer en Kanalenei-

praten niet alleen, maar pakken ook aan'

land zijn wijken die gebouwd zijn in de jaren 60 en 70. Ze zijn opgezet met veel groen. Bestuurders maken steeds dezelfde fout. Ze denken dat het wel wat kan lijden. Dat men zichzelf redt. Dat is niet zo! Nijmeegse bestuurders denken: "Dukenburg is groen, dus kunnen we dit stadsdeel wel wat zwaarder belasten dan andere wijken." Ze besteden er niet zoveel aandacht aan als bijvoorbeeld aan Hatert en Oud-West. Er is geen samenhangende visie over hoe je met Dukenburg om moet gaan. Daar gebeuren pittige dingen. Mensen trekken weg, voorzieningen trekken weg. Door sluiting van de Orangerie en de Doekenborg gaan ook de ouderen de wijk uit. Zo werk je de ontvolking in de hand. Dukenburg wordt dan een erg mooi, groen, maar leeg stadsdeel. Ik

mis een samenhangend plan om daar iets aan te doen.'

'In Dukenburg gebeurt heel veel. Bewoners willen wat, doen wat. Die praten niet alleen, maar pakken ook aan. Soms kan dat niet zonder ondersteuning van beroepskrachten van de gemeente. Dat wordt verder weggetrokken. Dan trek je een zware wissel op de energie die mensen erin steken. *Dromen over Dukenburg* heeft veel mensen geactiveerd, maar er blijft uiteindelijk wel steeds hetzelfde groepje over.'

Skaeve huse

Dieptepunt tijdens zijn voorzitterschap van het bewonersplatform Weezenhof vindt Toon de manier waarop de gemeente *skaeve huse* aan

de wijk opdrong: 'De eerste informatieavond in het Kandinskycollege was zoals het niet moest. Er was meteen wantrouwen. Er was angst voor het onbekende. In sommige steden kon je erover praten met het gemeentebestuur, in Nijmegen niet. Hier organiseerde het college een grote, massaal bezochte avond onder het motto: "Doe het snel en pijnlijk, dan ben je er zo vanaf." De zaal stond echt op ontploffen. Dat heb ik nooit eerder meegemaakt. Er was één gesloten front. Zo werkt het niet. Dan wordt het een drama. Hoe betrouwbaar ben je als partner? Dat was de vraag. Wethouder Bert Frings heeft het later goed opgepakt. Er is duidelijkheid en er zijn afspraken gemaakt over doelgroepen en begeleiding. Het gaat om mensen die van de weg zijn geraakt, die zorg nodig hebben, maar geen echte criminelen zijn. We hebben met elkaar een deal kunnen sluiten. Dat was voor die tijd niet mogelijk. Er was een absoluut gebrek aan vertrouwen. Maar het geeft opnieuw aan: gemeente, wat willen jullie? Gebruiken jullie Dukenburg als groen afvoerputje?'

'Winkelcentrum Weezenhof is nog steeds niet van de grond gekomen. Er is één voorlichtingsavond geweest. Het verhaal was: als de plannen van de zorgwoningen worden afgewezen, investeert eigenaar Hendriks niet in het winkelcentrum. De vergrijzing vind ik een van de moeilijkste zaken. Als je constateert dat Dukenburg vergrijst dan moet je ook de winkelcentra handhaven.'

'Wethouder Bert Velthuis zei een jaar geleden in *de Dukenburger*: breng cultuur en activiteiten in de stad ook naar Dukenburg. Dat vind ik een heel mooie uitspraak. Hoe kun je bijvoorbeeld het Gelders Orkest meer een plek in Dukenburg geven? Ik probeer nu, als toekomstig vrijwilliger bij het Gelders Orkest, om te zien of dat lukt. Niet alleen in 2016, als Dukenburg 50 jaar bestaat, maar ook de jaren daarna. Dat kun je niet alleen. Dan heb je ondersteuning van de gemeente nodig.'

Waarvoor leven

'Als de vraag is: waar leef je voor? Dan is mijn antwoord: iets doen voor de gemeenschap. Ik wil nu mijn steentje bijdragen aan de cultuurkant; wat in het stadscentrum gebeurt ook delen met Dukenburg. Dat is het steentje dat je in het water verlegt.'

Tekst: René van Berlo. Foto's: Huub Luijten

Tabee Nicole

Op pagina 35 van de Dukenburger 4/2022 werd kort verslag gedaan van de StAAD-voorjaarsmiddag voor cursisten, cursusleiders, kantoomensen en bestuursleden. Een traditionele afsluiting van het cursusseizoen, waarbij jubilarissen worden geëerd. Een feestmiddag, opgeluisterd via extra programma-onderdelen, zoals de lootjetrokking met prijzen voor de gelukkigen.

De aflevering dit voorjaar was net na de corona-pandemie. Het StAAD-koor zong niet – men startte pas weken later voorzichtig door – en er waren minder cursisten dan verwacht in de grote zaal van Wijkcentrum Dukenburg/Meijhorst. Vooral hen ontgingen dan ook de laatste toespraken - en mooie dankwoorden aan het adres - van Nicole Goedee, die haar voorzittersrol met pijn in het hart vaarwel zei. Alle reden voor de Dukenburger-redactie om met Nicole terug te kijken op haar tijd bij de stichting die er is vóór mensen, dóór mensen.

Zwitsersleven

Intussen is Nicole-met-pensioen een feit, ook als vrijwillig medewerkster bij StAAD. Tijd om te genieten van leuke uitstapjes afgewisseld met diverse reizen. Kort na dit interview stond een Rome-reis op de rol, met als volgende festiviteit de Vierdaagse vlakbij huis. En natuurlijk zijn er in de privésfeer familieleden,

vrienden en bekenden die aandacht verdienen. Nicoles eerdere afscheid uit een betaalde functie was in 2009 als directiesecretaresse bij Thuiszorg Nijmegen. Rond die tijd verhuisde ze van Ewijk naar Wijchen. Eenmaal daar gevestigd, maakte haar zwager Jan, getrouwd met haar oudste zus, bij hun wekelijkse bezoeken vanuit Nijmegen, Nicole nieuwsgierig naar de bezigheden van Jan bij 'staat'. Jan moest dikwijls op tijd weg voor een StAAD-vergadering. Dus ging Nicole daar eens poolshoogte nemen. Thea Wittenaar was destijds voorzitter die exact wist wat er speelde. Na Thea's plotselinge overlijden was er even een nieuwe voorzitter, Myrna Noordijk. Nicole had inmiddels op de werkvloer van het kantoor het nodige meegekregen van het reilen en zeilen. Vooral van wat hoog in het vaandel stond en nog altijd staat, ja staat, zelfs moet blijven staan (lees het kader).

Wat is StAAD?

Stichting Anders Actieven Dukenburg
Vanuit een sociaal belang bieden wij in en voor Dukenburg zinvolle vrijetijdsbesteding aan. Wij brengen mensen bij elkaar die op verschillende gebieden gezamenlijk actief willen zijn met mensen, die hun kennis en vaardigheden willen delen en onderhouden. Wij doen dit in een open en vertrouwde omgeving zonder winstoogmerk.

Tekst: StAAD

Interim-voorzitter

Na het vertrek van Myrna Noordijk werd Nicole gevraagd voor de voorzittersrol. Veel liever bleef zij gewoon één van de mensen op de werkvloer. Met alle collegiale en sociale contacten was zij dik tevreden. En met het kantoorwerk ook. Een bestuursfunctie trok haar helemaal niet. Maar Nicole stemde in met de titel *interim-voorzitter*, zodat zij het samenwerken op het kantoor niet hoefde te missen, er alleen een niet-leidende, maar meer begeleidende taak bij kreeg. Voor de tijd dat *interim* van kracht was. Omdat de vacante voorzittersplek niet een-twee-drie was opgevuld, werd Nicole *officemanager*. Waarbij zij wel als *voorzitter* de StAAD-middagen aan elkaar praatte, met de tekst vooraf uitgetypt op papier. Was het een Special-activiteit dan waren de *special-leden* natuurlijk ook aanwezig, die het programma in goede banen leidden. Een hoofdrol was er voor Toon Kerssemakers, die naam en furore maakte met zijn kwinkslagen en twinkeling in de ogen. Omdat StAAD ook een podium wil zijn voor de persoonlijkheid van ieder mens – je kunt zoveel leren van elkaar en daardoor zelfvertrouwen kweken – lukte het Nicole gaandeweg om haar *redevoeringen* op papier mee te nemen, maar net als Toon uit de losse pols te brengen. Waarbij zij het woord richtte tot de cursisten op de eerste plaats en dan tot de mensen achter de schermen. De StAAD-spreuk die ontstond tijdens een *dagje op de hei*, bij dit artikel opgenomen in een kader, straalde af op de toehoorders. Op 1 mei 2012 accepteerde Nicole uiteindelijk het voorzitterschap, maar niet de symbolische voorzittersshamer. Ze hielp met haar warme persoonlijkheid en haar oog voor de kwaliteiten van ieder ander de Stichting Anders Actieven naar grote hoogte: ruim 650 cursisten in 2019/2020. Toen brak de COVID-19-pandemie uit en belandde Nicole in een emotionele roetsjbaan. Niks achteroverleunen omdat de deuren dicht moesten, er brak juist een hectische periode uit. Zoals de in juni 2020 door de gemeente Nijmegen aangekondigde huurharmonisatie en de meerdere lockdowns vanwege de pandemie (opstarten en vervolgens weer afblazen van cursussen). Haar laatste tijd bij StAAD was Nicole druk doende met de zorg voor het opvullen van de intussen ontstane vacatures, het goed achterlaten van de werkzaamheden op kantoor en van de bestuurlijke organisatie. Het is Nicole gegund deze sores achter zich te kunnen laten, wenst haar de redactie met in het kielzog talloze dD-lezers. Hopelijk blijft de stichting die Dukenburgse activiteiten net even anders uitrollen nog jarenlang actief als de aanbieder van cursussen, workshops en sociale cohesie.

Tekst: Hette Morriën. Foto: Peter Saras

Taalcafé en Taalhuis

Respectievelijk in 2016 en 2017 startten in Dukenburg een Taalcafé en een Taalhuis. Het vijfjarig bestaan van het Taalcafé viel in de coronatijd; daaraan kon geen aandacht besteed worden. Het Taalhuis staat er wat dat betreft beter voor.

Maar omdat toch al elke donderdagmiddag tussen twee en vier een feestje genoemd mag worden, staan er meer dan eens heerlijke koekjes op tafel. Voor bij de koffie en de thee. Andere traktaties naar recepten uit ieders land van herkomst worden bij de grote algemene feesten overvloedig aangeboden en met smaak verorberd. Dit werkt goed mee aan de opzet: in informele multiculturele sfeer anderen ontmoeten, van elkaar leren en vooral de Nederlandse taal gaan beheersen, schrijvend en lezend. In het Taalcafé op maandagochtend tussen tien en twaalf uur is het van hetzelfde laken een pak. Daar staat de saamhorigheid voorop, terwijl de contacten en de gesprekken eveneens leidend zijn.

De taal leren in de praktijk

Het 'café' en het 'huis' voor de Nederlandse taal zijn initiatieven van de Openbare Bibliotheek Gelderland-Zuid. Meerdere regionale bibliotheken kennen deze formules ook. In een gids voor het seizoen 2021-2022 wordt helder uiteengezet hoe de hulp bij de Nederlandse taal door de bibliotheek wordt aangeboden. Zowel fysiek als digitaal, want deelnemers komen bij elkaar om te leren schrijven en lezen (Taalhuis) en te oefenen in het spreken in een groep (Taalcafé). Daarnaast kunnen online oefeningen worden gedaan: www.obgz.nl/taalvaardig. In de gids wordt de 49-jarige Mohammad uit Groesbeek geciteerd: 'In het Taalcafé leren we veel over het Nederlandse eten (stroopwafels), tradities en feestdagen. Wij leren veel Nederlandse woorden, die ik beter onthoud omdat we er met elkaar over praten. Op school leer je de taal op papier, in het Taalcafé leer je het in de praktijk.' Het Taalhuis kan dit etiket naadloos overnemen. Wat voor beide taalhulpmiddelen geldt, is uiteraard ook van toepassing op *het Nieuwsuurtje*, Leesgroepen, Voorlees-Express, Taalpunten en de online taaloefeningen en meer: het in de praktijk gebruiken van de Nederlandse taal. Zo zijn er verrassende groepsbezoeken aan de bibliotheken mogelijk voor taalcursisten bij het ROC, bij Step, Radboud in'to Languages, Nederlands de Baas of Vluchtelingenwerk. Alle taalactiviteiten zijn niet alleen voor mensen met een buitenlandse achtergrond, maar wel degelijk ook voor geboren en getogen Nederlanders. Laaggeletter-

Deelnemers aan
Taalcafé en Taalhuis

den bijvoorbeeld of schoolkinderen met een taalachterstand, zelfs studerende die moeite hebben met de Nederlandse taal, kunnen in de bieb terecht. De drempel is superlaag: men hoeft geen lid te zijn van de bibliotheek, aanmelden is vaak niet nodig. Deelname aan de meeste taalcursussen is gratis. Vrijwilligers van het Taalcafé en het Taalhuis maken hun deelnemers attent op alle mogelijkheden om te blijven oefenen met de Nederlandse taal. Zo stromen de deelnemers eenvoudiger door naar een werkplek in de maatschappij.

Zwanenveld

In Dukenburg is het bibliotheekgebouw in Zwanenveld de plaats waar belangstellenden en vrijwilligers samenkomen. Bij het Taalhuis zijn er zeker drie dames die al die vijf jaren van het bestaan van de formule aan tafel plaatsnemen. Deze vrouwen zijn ook vaste bezoekers van het Taalcafé. Eén van hen vertelde dat ze in haar eigen land nooit naar school was geweest. Eenmaal in Nederland moest ze eerst letters en cijfers leren om zo stap voor stap verder te kunnen. Nu kan ze zich verstaanbaar maken en boeken lezen. Nog mooier: zij leest haar kleinzoon vóór in het Nederlands! Dat dankzij het Taalcafé en het Taalhuis. Haar buurvrouw aan tafel in Zwanenveld uitte zich eveneens zeer tevreden met de begeleiding van de vrijwilligers. Zij noemde beretrots haar zoon die intussen studeert aan de universiteit. Het gebruik van het Nederlands in de huishoudelijke sfeer werpt zijn vruchten zeker ook af. De jongste in het gezelschap kon na drie jaar in ons land al duidelijk over zichzelf vertellen, iets wat één van de oudere dames liever niet

deed. Wie het gevoel van heimwee naar het eigen land kent, weet wat dit betekent. Toch blijft deze mevrouw trouw komen en praat zij mee in de voertaal: het Nederlands. Zij voelt zich in elk geval veilig en rustig in ons land, dat stemt haar dankbaar.

Multicultureel

De vrijwilligers vertelden over de vele nationaliteiten die ze zagen langskomen in de vier, vijf jaar van het bestaan van Taalcafé en -huis. Mensen uit Afghanistan, Syrië, Iran, Vietnam, Afrikaanse landen, Zuid-Amerika, maar ook uit Noorwegen, zelfs uit Rusland. Het gros van de vrijwilligers is zowel op de maandagochtend als op de donderdagmiddag van de partij. Zelfs als de groepen 'café' en 'huis' weer groeien naar de aantallen van voor de twee jaar COVID-19-stilte, zijn er gelukkig voldoende vrijwilligers. Grappig dat daarvan maar eentje een geboren en getogen Nijmeegse is. Zó internationaal kan het zijn in Taalcafé en Taalhuis. Om succesvol verder te gaan nu sociale contacten gelukkig weer meer mogelijk zijn, zouden de groep vrijwilligers en de bibliotheek graag nieuwe deelnemers begroeten. Informatie vooraf kan natuurlijk ingewonnen worden bij de bibliotheken zelf. In Zwanenveld (90-89) is dat het handigst via e-mail: zwanenveld@obgz.nl. Nadrukkelijk vertelden de vrijwilligers dat moeders met jonge kinderen die nog niet naar opvang of school gaan, van harte welkom zijn. Er is altijd een vrijwilliger beschikbaar om op het kleintje/de kleintjes te passen.

Tekst: Hette Morriën. Foto: Peter Saras

Beveiliger

Ondanks dat ik inmiddels al maanden in Dukenburg woon, rijst bij mij nog altijd de verbazing als ik de Albert Heijn van Meijhorst binnenwandel. Wanneer het geluid van een pingelende gitaarspeler op de achtergrond wegsterft, spot ik altijd vrijwel direct een grote beveiligiger. Zijn brede postuur en starre blik staan in contrast tot de brede glimlach die niet veel later op zijn gezicht verschijnt.

Voor mij blijft zo'n beveiligiger tussen de winkelwagentjes toch wat onwennig. Het idee dat een supermarkt niet zonder beveiliging zou kunnen, getuigt namelijk van weinig vertrouwen ten overstaan van de bezoeker. Of dit wantrouwen rechtvaardig is, is een interessant doch te complex vraagstuk om uit te werken in tweehonderd woorden.

Wat ik wel beseft is dat het in het dorp waar ik oorspronkelijk vandaan kom het volkomen ondenkbaar zou zijn. Eerlijkheidshalve, ik moet bekennen dat die paar bejaarde, achter rollators verscholen inwoners van het dorp nu niet bepaald de indruk wekken uit te zijn op onruststokerij. De Dukenburgse populatie is natuurlijk, in demografische zin, een stuk meer divers.

Tegelijk toont een beveiligiger in de supermarkt aan dat de idylle van de Nederlandse zachtvaardigheid en het blinde vertrouwen in elkaar, definitief is komen te overliden. Als ik het wel heb zijn beveiligigers in supermarkten een Amerikaanse vinding. En hoewel het land met de vijftig staten zo zijn positieve aspecten heeft, is het wantrouwen ten opzichte van de mens daar geenszins een voorbeeld van.

Chard van den Berg
(Foto: Jacqueline van den Boom)

Arjan van de Groep en zijn team

‘Proef ons ambacht!’

Deze slogan voert visspecialzaak 024Vis van Arjan van de Groep. Sinds vijf jaar heeft hij deze winkel naast Winkelcentrum Dukenburg. De winkel bestaat sinds 1995, dus nu al 27 jaar.

Enige tijd geleden is de zaak drastisch gerenoveerd. Alles is vernieuwd, van de betegeling op de vloer en op de wanden tot en met de koelvitruines. Door hard werken is alles in vier weken gerealiseerd, wat Arjan nog steeds knap werk vindt. In die periode was er naast de winkel een rijdende kraam voor de verkoop.

Altijd al iets met vis?

‘Al vanaf mijn veertiende had ik een bijbaan in een viskraam. Het bleef me altijd boeien en ik droomde van een eigen winkel. Ik had een baan bij de Rabobank maar hielp op de zaterdag altijd al mee op de markt van Spakenburg.’ Arjan heeft de liefde voor vis niet geërfd van zijn vader of moeder, opa of oma, maar zijn overgrootvader was werkzaam in de vis. Deze reed iedere week met zijn bakfiets naar Arnhem om langs de deuren te gaan om vis te venten. Later werden daarvoor ook hondenkarren gebruikt.

Hoe kwam je hier terecht?

Die droom van een eigen viswinkel bleef. En toen zag hij een bericht dat de winkel van Peter van de Laar te koop stond. Er was nauwelijks twijfel. Arjan woont nog steeds in Spakenburg, van oudsher een echt vissersdorp. Het op en neer rijden naar Nijmegen vindt hij geen probleem. Hij vertrekt vóór de ochtendspits en rijdt na de middag-/avondspits weer terug. Het heeft ook als voordeel dat hij steeds zelf bij de leveranciers in Spakenburg langs gaat om de bestellingen te doen.

Hoort jouw zaak bij het winkelcentrum?

‘Formeel maken wij geen deel uit van het winkelcentrum. De contacten met het beheer en de collega-ondernemers zijn echter zonder meer goed’. De winkel 024Vis heeft ook een eigen webshop. Arjan is trots op zijn huisgemaakte kleine en grotere salades, sauzen, complete visschotels en kant en klare maaltijden. Ook is de winkel al drie jaar op rij finalist geweest bij *haring van het jaar*, maar helaas was het een paar keer tweede van de provincie.

Voor meer informatie: www.024vis.nl (telefoon: 024-344 28 03).

Tekst: Peter van Kraaij
Foto: Jacqueline van den Boom

Verduurzaming De Grote Zwaan

Bart Klein attendeerde de Dukenburger op de grootse plannen om dat appartementencomplex in Zwanenveld verduurzaamd te krijgen. Het complex ligt pal aan het spoor naast Winkelcentrum Dukenburg.

Bart werkt in het dagelijks leven als hoofdconductor bij de NS, maar is verder heel actief betrokken bij het wel en wee in zijn flat. Hij kwam zo'n vijf jaar geleden hier wonen, na geboorte in Tolhuis, opgegroeid in Lindenholt en op een studentenkamer in de Nijmeegse binnenstad.

Wat zijn zoal de plannen?

Bart kwam al na twee en een half jaar in het bestuur van de Vereniging van Eigenaren (VvE) en is nu ook voorzitter daarvan. Het complex dateert van 1977 en is daarmee één van de oudste flats van Dukenburg. Er is sinds twintig jaar groot noodzakelijk onderhoud vereist. Her en der ontstonden ook kieren en gaten in het kozijn van de woonkamer en begon het daardoor te tochten. De energiekosten liepen daarbij natuurlijk op. Belangrijkste werkzaamheden worden nu isolatie van alle gevels en kozijnen. Tegen de gevels komt isolatiemateriaal waarna een nieuwe muur wordt opgetrokken. Alle kozijnen van de appartementen worden compleet vervangen en voorzien van triple glas. Het dak zal vervangen worden en daar komen warmtepompen op te staan. De gevel wordt een zonnegevel voor de stroomopwekking.

Binnen worden afzuiginstallaties aangepast en waar nodig leidingen en meterkasten vervangen. Tevens is sprake van (beperkte) asbestsanering. Vorig jaar nog zijn drie nieuwe verwarmingsketels geplaatst. Omdat deze zo'n vijftien jaar mee (moeten) gaan, wordt nu even gewacht op eventuele aansluiting op het warmtenet of iets soortgelijks. Gasloos is geen haalbaar scenario, maar wel een besparing van ongeveer 70 procent en CO₂-reductie van bijna 85 procent.

Wat is het tijdsplan voor het hele project?

Er is nu al een procesbegeleider van onafhankelijk adviesbureau Green Leap in dienst van de VvE. Hij begeleidt alles van begin tot eind en ondersteunt bij leningen en subsidies.

Er is ook een bouwbegeleider van de firma Kleissen. Hij gaat de uitvoering begeleiden op

Bart Klein

het meer specialistische gebied. De bouwaannemer zal Veluwezoom Verkerk Bouw BV zijn, bekend van de renovaties van de Zwaan, Bloemberg en de Vijverhorst. De installateur bij dit hele project wordt het jonge bedrijf Energy Bridge.

Het is de bedoeling dat er eind november van dit jaar een compleet plan ligt. Vanaf maart '23 komt het hele gebouw dan zo'n dertig weken in de steigers, waarna in januari '24 het hele

project voltooid moet zijn. Bart is ervan overtuigd dat de hele metamorfose een nieuwe parrel in Dukenburg gaat worden.

Er zijn 71 appartementen en de verwachting is dat de totale investering per appartement rond de 65.000 euro zal zijn.

Tekst: Peter van Kraaij

Foto: Jacqueline van den Boom

Dan maar de lucht in!

In Dukenburg hebben we als bewoners gelukkig niet te klagen over de verhouding tussen woning en groen. Per inwoner van Nijmegen zijn de Dukenburgers nog steeds het best bedeed wat natuur betreft: in 2021 bestond Dukenburg voor 45 procent uit groen. Vergelijk dat eens met Nijmegen-Oud West, 8 procent en Nijmegen-Centrum met 11 procent groen.

Speelveldjes, perken, bosjes en niet te vergeten de tuinen van de bewoners vormen een groene lappendeken in ons mooie stadsdeel. Een belangrijk element in dat groen zijn de hagen en heggen die vooral rond die tuinen een belangrijke rol vervullen als het gaat om biodiversiteit, frisse lucht en opvang van regenwater. Er zijn mensen die een heg planten omdat ze het vooral mooi vinden. Een heg waar je in een zomer met klimrozen een kleurige en geurende muur van kunt maken, een heg voor de vogelnesten in het voorjaar en bessen in het najaar zodat vogels er hun thuis van kunnen maken. En een heg zodat je zelf in het groen en ook privé lekker in je tuin kunt zitten op mooie dagen.

Een heg heeft nog meer voordelen. Als je een tuin hebt die niet al te groot is en waar je toch lekker een flinke tafel met stoelen in kwijt wil is er voor groen niet zoveel meer over. Zou je misschien denken, maar wat als je niet horizontaal maar verticaal gaat kijken? Een heg is een rij van boompjes of struiken die midden in de tuin veel ruimte inneemt maar als heg merk je daar niet veel van. Zo kun je toch een terras maken en tegelijkertijd zorgen voor een natuurlijke uitstraling.

Hoe was het vroeger?

Een mooie heg (of haag, een ander woord voor hetzelfde groen) als afscheiding is al vanaf de

Romeinse tijd een belangrijk onderdeel van het landschap in onze streken. De Romeinse soldaten hadden veel moeite om door de heggen, meestal van prikstruiken of boompjes zoals de meidoorn, sleedoorn en bramen, heen te komen in onze gebieden. Misschien zijn er wel heggen speciaal aangelegd door de bewoners om de indringers tegen te houden. Wie zal het zeggen? Maar in ieder geval werden al in die tijd de eigen akkers en weilandjes afgezet met

heggen om aan te geven waar het eigendom eindigde. Een goede gevlochten heg houdt bovendien dieren binnen het weiland en belet dieren van buiten om in het weiland te komen, ook al erg nuttig.

Tot aan de Eerste Wereldoorlog bestond het platteland van Nederland vooral uit kleine akkers en weilanden, omzoomd met heggen. De heggen werden door de eigenaren geplant,

gevlochten en bijgehouden. Van het bij het onderhoud gesnoeide hout werd gebruik gemaakt. De kachel kon er van branden of er werd iets van getimmerd.

Na de Eerste Wereldoorlog maakten veel heggens plaats voor prikkeldraad. Prikkelraad geeft geen schaduw, groeit niet en neemt minder plaats in. In de jaren die daarop volgden sneuvelde steeds meer heggens op het plateland. Grote akkers, grote landbouwmachines en grote weilanden en het werken aan een optimale opbrengst van het land zorgden voor een enorme afname van de heggens.

Ook in tuinen maakten heggens steeds meer plaats voor andere afscheidingen die minder onderhoud vroegen. Tuinprogramma's op de televisie promoten eerder een afscheiding van bouw materiaal dan een goedkope levende haag.

En nu...

Jammer toch? Veel insecten maar ook vogels en zoogdieren hadden en hebben in de heg een mooie schuilplaats. Juist hagen zorgen voor een mooie doorgang zodat dieren en planten bescherming hebben als ze willen uitbreiden of zich willen verplaatsen. Tussen natuurge-

bieden, zoals bij ons in Dukenburg de Staddijk en Vogelzang, zijn de heggens van de bewoners in Dukenburg de groene A73 voor de dieren. Denk daarbij niet alleen aan zoogdieren zoals egels, eekhoorns en vleermuizen maar ook aan insecten en vlinders.

Aan die groene verbindingzones kunnen we als tuinliefhebber veel bijdragen. Geen schuttingen van materiaal waar na een paar jaar weinig meer van over is maar een mooie gemengde haag rond het huis of rond de moestuin waar iedereen blij mee is. Een Gelderse roos ertussen, een hondsroos en heggensroos, misschien een kornoelje en een kardinaalsmuts en je heg is een feestheg voor de vogels in de tuin.

De inkijk wordt desgewenst tegengehouden, de dieren varen er wel bij en de rijkdom aan planten rond een heg is meestal groot. Goed voor alle partijen.

Droom van Dukenburg als een wijk waarin lage en hoge heggens de tuinen en parkjes omzomen, een echt heggenslandschap waar heel veel te zien is.

Tekst: Els Warringa-Kerkhoff

Foto's heggens: Jacqueline van den Boom

Foto's lieveheersbeestjes: Gilbert de Bruijn

Wist je dat de lieveheersbeestjes in Nederland na hun winterslaap

(lieft lekker binnen op een rustig plekje waar ze de hele winter doorslapen) wel zo'n honderd kleine insecten per dag op kunnen? Bladluizen, spint, wolluis: het lieveheersbeestje lust ze rauw!

Coalitieakkoord *Ons Nijmegen, stad van iedereen*

Wat GroenLinks, Stadspartij Nijmegen en D66 voor en met Dukenburg willen

Op donderdag 9 juni presenteerden GroenLinks, Stadspartij Nijmegen en D66 hun coalitieakkoord. De komende jaren leveren deze partijen de wethouders in Nijmegen.

In deze pagina's plaatsen we stukken uit het akkoord die over Dukenburg gaan. Soms met een vraag erbij. Omdat dit artikel vlak voor de inlevering bij de drukker geschreven moest worden, was er geen tijd om antwoorden te krijgen. Dat komt in de volgende nummers. Dan interviewen we een voor een de nieuwe wethouders.

Aparte paragraaf

In het akkoord staat een aparte paragraaf *Ontwikkelagenda Dukenburg*: 'We geven Dukenburg een extra impuls door het realiseren van een diverser woningaanbod. Hierdoor wordt Dukenburg een levendigere en meer gemengde wijk. Daarvoor zetten we ons woonbeleid ten volle in: we bouwen woningen voor onder andere eenpersoonshuishoudens, senioren en starters. Beredeneerd afwijken van de gevraagde percentages betaalbare woningen in het nieu-

we bouwprogramma, maken we hier mogelijk. We staan woningsplitsing makkelijker toe om de grote voorraad eengezinswoningen beter te benutten en bevorderen de doorstroom van senioren naar passende seniorenhuisvesting.' 'We investeren € 7,2 miljoen om verder uitvoering te geven aan de ontwikkelagenda voor de delen van Dukenburg die bij het ontwikkelgebied Kanaalzone-Zuid horen; Zwanenveld rond het winkelcentrum, Meijhorst 60e straat en de zone langs het kanaal, inclusief de ROC-locatie. We investeren hiermee in de openbare ruimte bij de ontwikkellocaties en in verbetering van de bereikbaarheid en toegankelijkheid. Dit geldt gebruiken we ook om andere instanties over te halen om mee te financieren en voor uitbreiding van de capaciteit. We willen het stadsdeel ook economisch sterker maken en de ontmoetingsfunctie versterken. Daarvoor transformeren we Winkelcentrum Dukenburg naar een locatie voor winkelen, wonen, cultuur en ontmoeten. De omgeving rond Winkelcentrum Dukenburg is onderdeel van Kanaalzone-Zuid en ontwikkelen we tot een gemengd woon-werkgebied.'

Elders in het akkoord schrijven de partijen: 'Er zijn niet alleen meer, maar vooral betaalbare woningen nodig. Daarom zorgen we ervoor dat er bij nieuwbouw 30% sociale huur, 15% middeldure huur (max € 988, prijspeil 2022) en 20% betaalbare koopwoningen (tot € 280.000) worden gebouwd. De rest is vrije sector.' En: 'In principe gelden de percentages voor betaalbare woningen voor ieder project. Beredeneerd afwijken daarvan kan, mits een bestaande wijk daardoor diverser, gemengder en beter leefbaar wordt en op stadsniveau onze ambitie voor het betaalbare woningbouwprogramma nog steeds gehaald wordt. We kijken bv. naar maatwerk om zo Dukenburg een impuls te geven.'

Dit doet vermoeden dat in ons stadsdeel meer duurdere woningen gebouwd gaan worden dan elders in de stad.

Warmtetransitie

In 2045 wil Nijmegen energieneutraal zijn en de stad aardgasvrij verwarmen: 'Dit pakken we projectmatig aan. We gaan de komende vier jaar aan de slag met acht concrete projec-

ten, die samen goed zijn voor de warmtetransitie van 10.000 woningen. We kiezen voor projecten met gelijksoortige woningen en voor projecten met woningen in dezelfde wijk. De projecten voeren we in samenwerking met de wijk uit door bewoners laagdrempelig en actief te ondersteunen. Deze aanpak kost € 1,7 miljoen per jaar.'

Er worden geen wijken genoemd, maar ongetwijfeld zullen hier in ieder geval Zwanenveld en Lankforst-Noord bij horen. Hier is de gemeente immers al begonnen.

Warmtenet

In het akkoord staat ook: 'Als gemeente willen we zorgen voor een betaalbare warmte-infrastructuur voor onze inwoners. We zetten vaart achter het aanleggen van warmtenetten. Want vanaf 2026 mogen geen gasgestookte cv-ketels meer worden geïnstalleerd. Betaalbare en duurzame warmte is van groot publiek belang. We beschouwen het daarom als een nutsvoorziening. (...) We investeren samen met andere publieke partijen in grote en kleine collectieve transportnetten. Hiermee kunnen we het publieke belang waarborgen: duurzaamheid, haalbaarheid en betaalbaarheid voor bewoners en ondernemers. We doen dit zonder winstbejag en met lange termijnrendement. We starten met collectieve publieke warmtelevering in de wijken Dukenburg en Winkelsteeg, omdat daar al een concrete warmtebron is.'

Er staat nergens welke warmtebron bedoeld wordt. Tot nu toe ging het over de verbrandingsinstallatie van de ARN in Weurt, dus niet in Winkelsteeg of Dukenburg zelf.

Zwembad en Triavium

In het hoofdstuk *Sportaccommodaties* staan twee onderwerpen die van belang zijn voor Dukenburg. De eerste gaat over zwembaden: 'Er komt een nieuw zwembad in Winkelsteeg. We maken een keuze over de plek van het nieuwe zwembad Winkelsteeg op het moment dat het locatieonderzoek is afgerond. We willen het zwembad combineren met andere functies voor ontmoeting en recreatie. Ook wordt zwembad Winkelsteeg een duurzaam zwembad, dat bv. verwarmd wordt met restwarmte van bedrijven in het gebied. We investeren € 30 miljoen in het nieuwe zwembad. Doordat de exploitatie van twee oudere zwembaden vervalt gaan we uit van lagere exploitatiekosten, hiervoor boeken we een besparing in van € 500.000 vanaf 2026. We houden het zwemmen toegankelijk voor iedereen. Het monumentale Goffertbad blijft bij Sportfondsen.'

Dit betekent dus de sluiting van Zwembad Dukenburg en Sportfondsenbad West.

Dan het Triavium: 'Over 9 jaar loopt het huur-

contract met het Triavium af. We doen nu vast de voorbereidende onderzoeken die nodig zijn om later tot een goede keuze voor de schaats-sport te komen. Deze coalitieperiode houden we de entreprijzen voor bezoekers en huur-tarieven voor verenigingen die gebruik maken van het Triavium betaalbaar.'

Bibliotheek en Lindenberg

In het hoofdstuk *Cultuur* is de volgende tekst te lezen: 'We zorgen voor goede spreiding van culturele activiteiten en functies over de stad. We maken een nieuwe vestiging van de Lindenberg en de openbare bibliotheek in Nijmegen-Noord mogelijk. We ramen dat daarvoor op termijn, op zijn vroegst vanaf 2026, € 500.000 nodig is. Ook in Winkelcentrum Dukenburg brengen we beide onder en zorgen dat er voldoende middelen zijn voor de exploitatie, als het zover is.'

Pal naast Winkelcentrum Dukenburg staat al tientallen jaren de op-een-na-grootste bibliotheek van Nijmegen. Verhuist die naar binnen? Vertrekt de Lindenberg Aldenhof ook hierheen? Het staat er.

Andere punten

Uiteraard bevat het akkoord meer zaken die (ook) van belang zijn voor Dukenburgers. Een kleine greep:

- 'De hondenbelasting zien we als een belasting op dierenliefde en schaffen we af.'
- We 'willen (...) dat ieder huishouden in Nijmegen één keer per jaar gratis het grofvuil kan laten ophalen.'
- 'De bezuiniging op de gladheidsbestrijding draaien we terug, zodat er weer meer straten in de wijken goed begaanbaar zijn als er sneeuw en ijs ligt.'
- 'Wij verhogen de financiële steun aan het AED-netwerk, dat uit verschillende burgerinitiatieven bestaat.'

Samenwerken

De nieuwe coalitie wil *Samenwerken met de stad*. Op de eerste pagina van het akkoord staat: 'We zijn op zoek naar een nieuwe manier van werken, waarbij inwoners beter betrokken worden bij de besluitvormingsprocessen bij de gemeente. Zo willen we werken aan democratische vernieuwing. We werken namens onze inwoners aan Nijmegen op basis van vertrouwen, gelijkwaardigheid en nabijheid. Tijdens de formatie zijn we daarmee begonnen door het voeren van de Stadsgesprekken. Daar gaan we deze coalitieperiode mee door. We hebben de ambitie de kwaliteit van het gesprek met de stad te vergroten.'

Samenstelling: René van Berlo
Foto: Jacqueline van den Boom

Vrij zijn

Als ik uit het raam kijk van mijn huis in Weezenhof zie ik een beetje treurig vers gemaaid grasveld. Het gemaaide gras ligt er nog en is inmiddels bruin geworden. Kortgeleden stond het gras nog vrolijk hoog; het groeide vrij en blij. Ik ben me er van bewust hoe subjectief mijn blik is. Ik weet dat burens dat hoge gras helemaal niet mooi vinden, maar onverzorgd. En het is naïef om te denken dat je natuur maar gewoon zijn gang kan laten gaan. Zo dacht ik gisteren nog van mijzelf dat ik de natuur lekker vrij liet toen een kat uit de buurt op een van onze tuinstoelen ging liggen. Toen hij vervolgens in de tuin wilde gaan poepen heb ik hem snel weggejaagd. Ingrijpen in de natuur kan ook juist waardevol zijn. Ik ben blij dat er dit jaar veel minder eiken-processierupsen zijn. Er zijn overal vogelhuisjes opgehangen en er is veel minder gemaaid. Daardoor zijn er meer vogels die al die rupsen eten. En mooie initiatieven als buurtmoestuinen en de plukroute in Meijhorst zorgen voor biodiversiteit en voedsel.

Deze zomer hebben we in de Ontmoetingskerk een mooi programma met het thema: vrij zijn. Tijdens een van de bijeenkomsten gaan we wandelen in Dukenburg en horen we over hoe vrij we de natuur laten. Verschillende aspecten van vrij zijn zullen tijdens bijeenkomsten op woensdagmiddagen verkend worden. Is vrij zijn alles mogen en kunnen? Of ga je dan jezelf en anderen in de weg zitten? Wat betekent vrij zijn als je gevlucht bent uit een oorlog of als je vecht voor je vrijheid? Hoe vrij ben je zelf? Dit soort vragen komen aan bod in allerlei vormen zoals dans, muziek, gedichten, schilderen, wandelen en verhalen. De praktische informatie komt op de website van de kerk. Van harte welkom.

Marije Klijsma, kerkelijk werker
Protestantse Gemeente Nijmegen

Talis presenteert plannen in Meijhorst

Op maandag 16 en dinsdag 17 mei waren in Wijkcentrum Dukenburg informatie-avonden voor bewoners van de Meijhorst-maisonnettes. In dit complex wil woningcorporatie Talis met onderhoud beginnen. We spraken erover met manager Vastgoed Ron van de Molengraft van Talis. Hij was bij de bijeenkomsten aanwezig en heeft alle klachten en opmerkingen aangehoord.

De presentatie viel bij sommige bewoners toch tegen. Zeker voor diegenen die in de weken voor de informatieavonden uitgebreid waren wezen kijken bij de Lankforst-maisonnettes van woningcorporatie Woonwaarts. Hier is men voortvarend aan het werk. Zo worden bij

alle woningen complete kozijnen vernieuwd. Dit in tegenstelling tot de Meijhorst-maisonnettes, waar de woningcorporatie wil volstaan met deelreparaties.

Diverse bewoners gaven aan dat de houten kozijnen die boven- en onderverdieping aan voor- en achterzijde afsluiten, in zo'n slechte staat zijn 'dat stukjes vernieuwen broddelwerk zal zijn.' Naast delen van het houtwerk wil men ook de stalen kantelramen vernieuwen. Een bewoner vertelde dat bij hem zoveel vernieuwd moet worden dat alleen het glas overblijft: 'En zelfs dat is veertig jaar oud en niet meer van deze tijd.' Voor al deze werkzaamheden moeten steigers gebouwd worden en, zo vertelde men op de informatieavonden, 'moet iedereen rekening houden met veel overlast en lange tijd lawaai.'

Geen steigers nodig

Als redactie zijn wij ook gaan kijken in Lankforst bij de renovatie van de maisonnettes. Hier is gekozen voor een totaal andere werkwijze. Er komen geen steigers. In één dag gaan aan één kant van de woning de complete kozijnen eruit en worden deze vervangen door kant-en-klare op de fabriek gemaakte elementen. Alles komt compleet aan, met ramen, deuren, glaswerk, hang- en sluitwerk enzovoorts. In het gesprek met Ron van de Molengraft vroegen we hem naar het verschil in de kosten deelreparatie versus compleet vervangen. Het compleet vernieuwen zou veel duurder

zijn, maar duidelijkheid over de exacte kosten is er nog niet. Zo was er nog geen zekerheid over het vervangen van het openslaande (stalen) keukenraam en wat er met de betonnen geveldelen moet gebeuren. Deze laatste zijn niet geïsoleerd en hebben alleen een grijze kunststofafdekking om de slechte tegelwand te verbloemen. Bewoners hebben er vooralsnog weinig vertrouwen in. 'Onze onderhoudsdienst verzekert mij dat de kwaliteit goed zal worden', vertelde Ron toen we de twijfels naar voren brachten.

Woonklimaat

Met goed geïsoleerde gevels is men er nog niet. Er zal ook gewerkt moeten worden aan een beter binnenklimaat, zeker als de isolatie op een hoger niveau komt. Talis wil hiertoe komen door nieuwe ventilatoren op de daken te plaatsen en nieuwe roosters in de wonin-

Presentatie

Binnen en buiten nat

gen aan te brengen. Ook krijgen alle woningen nieuwe hr-verwarmingsketels. Samen met een betere isolatie moet dit in de stookkosten merkbaar worden. Ron vertelde: ‘Het vernieuwen van de verwarmingsketels was gepland voor eind 2023, maar dat moet eerder, zeker al met de komende werkzaamheden.’ Bewoners zien liever dat er nu actie ondernomen wordt. Zeker voor de komende winter met het oog op de onzekerheid over de gasprijzen.

Kapot – wel repareren...

Ondertussen moeten dingen die kapot zijn wel gerepareerd worden. En afspraken nagekomen. Hiervoor blijft het belangrijk gebreken te melden bij de woningcorporatie. Maar omgekeerd moet de woningcorporatie wel binnen een redelijke tijd het kapotte repareren. Dat vertrouwen is er bij veel bewoners niet, zo hoorden we. Bewoners vertelden dat raamreparaties heel lang duurden en vooral beslissingen om iets te vernieuwen heel traag genomen worden. We spraken een bewoner die na de storm van februari en een dakreparatie nog steeds bij elke regenbui een waterballet in huis heeft. Daar zit men inmiddels met een behoorlijke waterschade en reparatie liet bij het ter perse gaan van deze Dukenburger, drie maanden na het ontstaan, nog op zich wachten.

Leefbaarheid

Tegelijk werd er op de informatieavonden stilgestaan bij de leefbaarheid in dit deel van Meijhorst. Hard nodig, ook al vinden veel bewoners dat dit los moet staan van een goede opknop van de woningen. De problemen zijn legio. Met als allergrootste ergernis het zwerfvuil in de openbare ruimte, grofvuil en te vroeg buiten gezette vuilniszakken. Hier wreekt zich het verschil in opvattingen over het lozen van afval. Maar ook de matige speelvoorzieningen voor de talrijke kinderen die hier wonen en de

Delegatie overhandigt handtekeningen aan Margje Lubbers van Talis, 16 mei 2022

slecht onderhouden groenvoorziening wekken irritatie op. Gemeente en Dar zullen daarom bij dit project moeten aanschuiven. Ook de woningtoewijzingen, waar de corporatie door urgentiegevallen vaak geen vat op lijkt te hebben, tellen mee. Inmiddels zijn er bewoners die actief willen worden in een bewonerscommissie. Het plan is om twee commissies op te richten: een voor leefbaarheid en een voor de werkzaamheden. Pieter Pelser, de opbouwwerker van Bindkracht10, is blij hier nu bij betrokken te zijn.

Lawaai

Een al langer bekend *leefbaarheidsprobleem* van alle maisonnettes die op deze manier gebouwd zijn in Nijmegen (Neerbosch-Oost, Al-

denhof, Malvert, Lankforst en Meijhorst) is de geluidsoverlast. Toch wonen mensen hier al 50 tot 60 jaar en is er acceptatie van dit verschijnsel, het is nu eenmaal door de bouwwijze niet weg te halen. Aan elkaar denken en verdraagzaamheid zijn daarom welhaast de grootste pijlers voor de leefbaarheid in deze woningen. Aan elkaar denken geldt ook voor de onderhoudsbedrijven die werken in de complexen. Geen verloren uren meer vullen met alle overlast, maar goed geplande en kortdurende werkzaamheden. Aangestuurd door de woningcorporatie als eindverantwoordelijke.

50 kopjes koffie

Deze zomer wil men al meer bereikbaar zijn voor de bewoners. Zo ook het *50 kopjes koffie*-project waarbij bewoners onder het genot van een kopje koffie vragen kunnen stellen. Ook wil men veel meer aanwezig zijn in de buurt en zullen hiervoor meer spreekuren beschikbaar zijn in het wijkkantoortje, Meijhorst 22-18.

Start

Eind 2022 wil men beginnen met de uitvoering van de onderhoudsplannen. De werkzaamheden zullen anderhalf tot twee jaar duren. Na de zomer hoopt men een definitievere planning te geven. Bewonerscontacten en informatie over dit project worden in september vervolgd. Op naar een *Mooier Meijhorst*.

Tekst: Peter Saras

Foto aanbieden handtekeningen:

Marij Feddema. Overige foto's: Peter Saras

50 kopjes koffie bij de maisonnettes

Waar gebeurd

Uit de geschiedenis van ruim 50 jaar Dukenburg: de show moet verder

In de stadsbus

Als je - gezien de leeftijd - nauwelijks of niet met eigen auto of fiets richting centrum stad kunt of gaat - voor zaken die nu eenmaal niet oplosbaar zijn in Dukenburg - ben je aangewezen op trein of stadsbus.

Gezien de perfecte regeling voor senioren in Nijmegen, zitten we dus veel in de bus. Dat is anno 2022 vaak een avontuur.

Op weg naar de vertrekhalte - in ons geval vanaf busstation Dukenburg - moet je goed uitkijken om niet door op hun mobiel kijkende wandelende jeugdige tegenliggers omver te worden gelopen.

Heel recent kwam een man met een loslopende formidabele hond naar de bushalte en schoof vervolgens de bus in. Dat beest rende door het middenpad op een neer, omdat de eigenaar bezig was met de chauffeur. De hond had een grote bek, maar zijn eigenaar eveneens, op mijn verzoek, om het dier aan te lijnen.

Dat de buschauffeur er geen actie op nam, begrijp ik, want die kunnen de hele dag wel ongemanierde busreizigers corrigeren.

Wat te denken van de reacties als je vriendelijk vraagt aan een medereiziger de tas van de vrije stoel naast hen weg te halen. Als blikken konden doden.

Opvallend is wel dat in een heel drukke bus met name meisjes met een allochtone achtergrond opstaan en vriendelijk hun stoel aanbieden.

Voorts een compliment voor het overgrote deel van de Nijmeegse buschauffeurs die toch maar op een vrolijke en vriendelijke manier met hun klanten omgaan en tig maal per uur terug moeten groeten. Uitzonderd een enkele nurkse figuur die nu pas inziet het verkeerde beroep te hebben gekozen.

Tot slot, vroeger vertelden ouders aan hun kinderen dat je geen rommel op straat gooit, maar in een prullenbak/vuilnisbak. U merkt wel dat deze inwoner er niet jeugdiger op wordt.

Geniet van de zomer!

Guus Kroon

(Foto: Jacqueline van den Boom)

De moeders kenden elkaar via hun crèche-kinderen bij *Pinkeloje* in stadspark Staddijk. Later troffen ouders en grut elkaar opnieuw op de kleuterschool *Pinkeltje* in Tolhuis. De dames hadden nog altijd een klik, want de kinderen konden leuk samen spelen. Dus togen ze naschools vaak naar het speelveldje in het park achter de tennisbaan.

Ook de Berendonck was favoriet met het houten klimfort en de waterglijbaan. Wel keken de kinderen daar een beetje raar op toen ze een andere moeder dan die van hen topless zagen zonnen. Dat was mode hoor, in de jaren zeventig! Bovendien zei haar krullenbol van een zoontje er niets van; de kinderen speelden vrolijk verder.

Als de vaders in de avonduren oppas wilden zijn, gingen de twee moeders naar de bioscoop, de schouwburg of de Vereniging. In dit theater zagen ze André Rieu voor het eerst. Wie dat wilde kon een Strausswalsje wagen in de ruimte vóór het podium en in het gangpad. Hilarisch maar supergezellig; André had de toverbaton al stevig in handen. Vervolgens zag een Franse zangeres van wereldfaam – Juliette Gréco – in haar publiek de Dukenburgse dames. Die zaten vooraan op het zijbalkon met uitzicht op de grote zaal beneden. Vóór de pauze zong daar steeds iemand mee, maar deze persoon was niet tekstvast en kende de melodieën bar slecht. Het werkte op de lachspieren van de dames, terwijl anderen zich ergerden aan deze gast van de show. Na de koffiepauze was het decor gewijzigd. Prominent stond er op een verhoging een tropische kunstpalm. Het begeleidende orkest speelde alvast wat riedels, want de diva had meer pauzetijd nodig dan haar toeschouwers. Toen ze eindelijk opkwam was de chanssonnière knap wankel

ter been. Maar ze greep de staande microfoon stevig vast en zong *Les feuilles mortes* tot tranen toe. Dankend voor het applaus zwiepte ze de microfoonstandaard met een elegante zwaai door de lucht, waarbij de palmboom de volle laag kreeg en het decor meenam in zijn gestrekte val op het plankier. Maar de show moest verdergaan, de decorruïne voor lief nemend. De wet van Murphey was echter ingetreden, daar konden geen lieve bevriende moedertjes of ander publiek iets aan doen. Die zaten wel heerlijk te gniffelen en lachten zelfs hardop toen de donkerharige zangeres een onbedaarlijke hoestbui kreeg. Niet netjes, maar wel goed voor een onvergetelijk avondje uit.

Trouwens, de eerste na-corona voorstelling in de theatertoer van Nick en Simon uit Volendam - die in de Nijmeegse Vereniging veel prachtige nummers zongen van Simon & Garfunkel uit New York - kende ook een schokkend moment. Alle verlichting viel plotsklaps uit! Het grote scherm op het podium doofde, de onzichtbare band was muisstil en de mensen in de nachtdonkere zaal en op het balkon hielden hun adem in. Onder hen meerdere Dukenburgers. De storing was echter compleet gepland. Na deze blikseminslag zonder flitsen, volgde de toelichting. Nick en Simon hebben een eigen tientje. Een biljet met hun beeltenis, na Elvis de eerste zangers die dit mogen beleven! Bij een donatie van 10 euro ontvangt de koper naast het unieke biljet toegang tot een app met tienmaal een huiskameroptreden vol verrassingen van de Volendammers. De opbrengst van de donaties gaat naar het goede doel: EpilepsieNL. Op de betreffende websites van de twee zangers en EpilepsieNL is alles haarfijn uitgelegd. Nick en Simon trekken verder het hele land door.

Tekst en foto: Hette Morriën

Volleybal

Even voorstellen!

Op dinsdagavond 10 mei 2022 bezocht ik de verenigingsavond van volleybalvereniging DUVOL - dit staat voor Dukenburg Volleybal - in sporthal Meijhorst, het thuishonk van deze vereniging.

Tijdens deze verenigingsavond heb ik met enkele leden gesproken die er vanaf het eerste moment bij zijn. Zij vertelden mij dat DUVOL in 1980 ontstaan is uit Nijmegen'73. Deze fusievereniging wilde verhuizen naar de sporthal in Nijmegen-Oost maar niet alle leden, met name diegenen uit Dukenburg, wilden mee verhuizen. Men richtte een eigen vereniging op en zo is volleybalclub DUVOL ontstaan. Aanvankelijk was het een grote Dukenburgse vereniging met vier heren-, vier dames- en vier jeugdteams. Degenen die geen competitie wilden spelen konden dit recreatief doen.

Maar helaas, door terugloop van het ledenaantal bij senioren en jeugd werd het steeds moeilijker voldoende spelers op de been te krijgen en met een acceptabele ploeg in het veld te

Spelmoment

verschijnen. Oorzaken waren verhuizing, vergrijzing van de wijk en het grotere aanbod van andere sportmogelijkheden, waarbij men zelf tijd en plaats kon bepalen. Het individueel sporten deed steeds meer zijn intrede en team-sporten kregen het moeilijker. Dat was het moment - ruim tien jaar geleden - dat men bij DUVOL besloot om het competitie-spelen vaarwel te zeggen en alleen nog recreatief volleybal te gaan spelen. Zo kon men als vereniging deze mooie en leuke sport blijven beoefenen.

Op de verenigingsavond zijn enthousiaste mannen en vrouwen lekker actief bezig. Er wordt gestart met een warming up/training

van circa dertig minuten. Daarna is er een onderlinge wedstrijd van drie sets met officiële telling. Deze onderlinge wedstrijd wordt heel serieus genomen door alle spelers die elkaar respecteren. Want gaat er eens iets verkeerd dan is dit geen probleem. Iedereen kan spelen met zijn/haar eigen volleybalkwaliteiten.

Gezelligheid

Ook viel het mij op dat niet-spelende leden, om wat voor een reden dan ook, tijdens de verenigingsavond aanwezig waren. Dit betekent dat het hier gezellig moet zijn, om zelfs dan erbij te zijn. Men vindt het leuk elkaar weer even te ontmoeten. Ons kent ons.

Om 21.30 uur was het actieve deel afgelopen. Daarna praatte men onder het genot van een drankje nog even gezellig na en sloot daarmee de verenigingsavond af.

Meedoen?

Om het voortbestaan van deze vereniging te garanderen is het belangrijk dat het ledental op peil blijft. Een aantal leden stopt na dit seizoen. Daarom is de club op zoek naar mensen die het leuk vinden om een avond per week gezellig te komen volleyballen en in contact te komen met andere Dukenburgers. Als zich geen nieuwe leden aanmelden kan dit het afscheid zijn van een Dukenburgse sportvereniging die al ruim veertig jaar bestaat. De oproep van de vereniging aan de lezers van *de Dukenburger* is: 'Kom in beweging en volleybal gezellig met ons mee.'

Meld je aan bij duvol.volleybal@outlook.com.

Tekst en foto's: Wil Rengers

Concentratie

Dukenburg in de Stads- en Wijkmonitor

Landhuis Duckenburg in Lankforst

Met de Stads- en Wijkmonitor geeft het gemeentelijke bureau Onderzoek en Statistiek (O&S) een beeld van de staat en ontwikkeling van stad en wijken.

De Stads- en Wijkmonitor bestaat uit drie onderdelen, namelijk onderzoek informatie en statistieken over de hoofdopgaven in de bestuursperiode 2018-2022 (inclusief een samenvatting van de Stads- en Wijkmonitor) en een verslag van de 36 Nijmeegse woonwijken. Zoals in voorgaande edities van *de Dukenburger* beperken we ons hier tot de gegevens over Dukenburg. Van de verslaggeving in voorgaande jaren weten we dat voor deze Dukenburgse gegevens veel belangstelling bestaat.

Weezenhof

De wijk Weezenhof wijkt in vele opzichten af van de andere wijken in stadsdeel Dukenburg. De wijk is ruim van opzet met straten die zich in een boomstructuur steeds verder vertakken. Hoogbouw komt voor bij de entree (tot twaalf lagen) en er zijn diverse typen rijwoningen, geschakelde en vrijstaande woningen. In het centrale groengebied liggen bijzondere *sterflats*. De wijk heeft een winkelcentrum (een brand verwoestte begin 2017 ongeveer de helft van het complex) en herbergt diverse maatschappelijke voorzieningen. Tussen de soms doodlopende straten liggen grote groenzones met waterpartijen. De wijk grenst aan het natuurgebied Vogelzang. Gezien de vastgoedwaarde en economische positie van bewoners behoort Weezenhof tot de Nijmeegse wijken in het hoogste woningmarktsegment.

Sterkte: Mooie wijk, laagbouw, tevredenheid goed, gehecht aan wijk, veel speel- en sport-

plekken, grote saamhorigheid in wijk. Veel initiatieven voor verbetering sociale cohesie door wijkbewoners. Veel kinderspeelplekken.

Zwakte: Geen winkelcentrum, slecht groenonderhoud, weinig publieke voorzieningen, matig wegonderhoud.

Malvert

De stedenbouwkundige opzet van de wijk Malvert kenmerkt zich door een interne rondweg waar de verschillende woonstraten aan takken. Malvert bestaat voor de ene helft uit laagbouw, voor de andere uit etagebouw. In de wijk ligt een groot maisonnettecomplex dat een grote herstructurering heeft ondergaan. Centraal ligt een voorzieningshart met een bescheiden winkelcentrum, een verzorgingshuis en basisschool. Gezien de vastgoedwaarde en economische positie van bewoners behoort Malvert tot de Nijmeegse wijken in een laag woningmarktsegment.

Sterkte: Aanwezigheid van winkelcentrum, veel groen, veel laagbouw, aanwezigheid van bet wijkgebouw de Turf, buurt vrij schoon, goede wijk-accommodatie en horecavoorzieningen.

Zwakte: Veel verkeersoverlast, matig onderhoud groen, veel vernielingen en graffiti, last van hondenpoep, weinig sociale contacten, veel laag opgeleide burgers, weinig sportmogelijkheden, ontbreken van ontmoetingsplekken.

Lankforst

De woonerven in Lankforst zijn in de tweede helft van de jaren zestig gebouwd. De stedenbouwkundige opzet van de wijk wordt bepaald door een hoofdroute waarop ringvormige

woonstraten zijn aangetakt. Het Uilenbosje, de Wollewei en het groen rondom landhuis Duckenburg zijn grootschalige groenelementen. Lankforst bestaat bijna alleen uit woningbouw. In het midden van de wijk bevinden zich een basisschool en praktijkruimte. De verschillende woningcomplexen zijn in duidelijk afgebakende delen verspreid over de wijk. Lankforst kent naar verhouding veel openbare ruimte. Gezien de vastgoedwaarde en economische positie van bewoners behoort Lankforst tot de Nijmeegse wijken in een lager woningmarktsegment.

Sterkte: Ruime opzet, veel groen, goede gehechtheid aan buurt, veel mensen zetten zich geregeld voor de buurt in, weinig geluidsoverlast, woningcomplexen goed verdeeld over wijk, verschillende sport- en spelmogelijkheden, rustige woonwijk.

Zwakte: Veel rotzooi op de weg, matig groenonderhoud, weinig wijkvoorzieningen, veel overlast van omwonenden, veel mensen in sociaal minimumgroep, veel laagopgeleiden, veel bekladding en graffiti op muren en gebouwen.

Aldenhof

Opvallend bij de entree van de wijk Aldenhof is een voormalig ketelhuis. Samen met Malvert behoort Aldenhof tot de oudste wijken van Dukenburg (eind jaren 60). Gelegen tussen de Van Boetbergweg, Van Appelterenweg en park Staddijk kenmerkt de wijk zich door een duidelijke ruimtelijke opzet met een hoofdweg. Daaromheen liggen zijstraten met bouwblokken. Er zijn hier vooral grote laagbouwwoonwoningen, maar ook maisonnettecomplexen en (midden)hoogbouwwoonwoningen. Er zijn in de wijk geen winkelvoorzieningen. Ook het aantal bedrijven en arbeidsplaatsen is beperkt. Gezien de vastgoedwaarde en economische positie van bewoners behoort Aldenhof tot een laag woningmarktsegment.

Sterkte: Veel groen en laagbouw, rustige woonomgeving, dependance de Lindenberg, leuk wandelgebied, gehechtheid aan de wijk.

Zwakte: Matig onderhoud groen, veel kwetsbare huishoudens, veel vernielingen in de wijk, veel rotzooi en zwerfvuil.

Meijhorst

Meijhorst is tussen 1968 en 1973 gebouwd als vierde van de zeven wijken in stadsdeel Dukenburg. De stedenbouwkundige opzet is ruim en groen, maar ook rechtlijnig en eenvormig. Langs de hoofdstraten (de 10^e tot en met 14^e straat en de 60^e straat) is de wijk opgebouwd in een mengeling van hoog- en laagbouwcomplexen. Meijhorst kent de meeste hoogbouw

binnen Dukenburg. Groenzones bevinden zich vooral aan de randen van de wijk. Centraal ligt Park Meijhorst. Een bijzonder groenelement is ook het *grand canal*. Deze watergang maakte ooit deel uit van het landgoed de Duckenburg, en wees in de richting van de Wijchense kerktoren. Gezien de vastgoedwaarde en economische positie van bewoners behoort Meijhorst tot de Nijmeegse wijken in een laag woningmarktsegment.

Sterkte: Ruim opgezette wijk met veel groen, grote tolerantie burgers onder elkaar, gehechtheid aan wijk, grote tevredenheid over voorzieningen, het zwembad, goede winkelvoorzieningen, veel initiatieven onder bewoners.

Zwakte: Veel rotzooi en zwerfvuil, nogal wat overlast in de wijk, veel bekladding, kwetsbare wijk met relatief veel uitkeringen, veel laag opgeleide burgers, veel huishoudens op sociaal minimum.

Tolhuis

De bouw van Tolhuis startte in 1971. Kenmerkend is de boomvormige wegenstructuur in woonerven. De oude Teersdijk, inclusief voormalige tolhuisje, loopt als een groene lijn door het noordelijke deel van het gebied. Tolhuis wordt gekenmerkt door een grote verscheiden-

heid aan woningtypes en architectuur in een compacte opzet. Er zijn bijvoorbeeld appartemententorentjes en drive-in-woningen. In het centrum van de wijk is Brede School de Dukendonck gevestigd, met daarbij het Creatief Centrum Nijmegen-Zuid. Gezien de vastgoedwaarde en economische positie van bewoners behoort Tolhuis tot een laag woningmarktsegment in onze stad.

Sterkte: Veel groen, duidelijke gehechtheid aan wijk, veel laagbouw, goede betrekkingen tussen etnische groeperingen, scholen en kindercentra werken goed.

Zwakte: Veel huishoudens met weinig inkomen, veel laag opgeleide burgers, veel burgers krijgen uitkeringen, veel overlast van rotzooi op de weg en hondenpoep.

Zwanenveld

Zwanenveld kent enkele rondlopende hoofdstraten waaraan woonblokken zijn aangehaakt. De wijk is wat minder ruim opgezet dan elders in Dukenburg, maar kent een behoorlijke mate aan groen en andere voorzieningen. Opvallend is natuurlijk het stadsdeelcentrum Dukenburg in het noordwesten van de wijk. Dit winkelen dienstencentrum heeft een bovenlokale uitstraling en is nabij een bus- en treinstation

gelegen. Gezien de vastgoedwaarde en economische positie van bewoners behoort de wijk tot een laag woningmarktsegment.

Sterkte: Gezellige volkswijk, goede voorzieningen en verbindingen, veel parkeerplekken, redelijke gehechtheid aan wijk, mooi groene wijk, veel sport- en spelvoorzieningen, kunstijsbaan, gymzaal, fitness, veel kleine initiatieven op straatniveau.

Zwakte: Wijkvoorzieningen kinderen ontbreken, redelijk wat overlast gevende jeugd, veel kwetsbare mensen, redelijk sociale samenhang tussen bewoners, veel vernielingen en last van hondenpoep.

Tabel

In onderstaande tabel krijgt u een overzicht van de kerngetallen van onze wijken, zoals aantal inwoners, aantal arbeidsplekken, de gemiddelde huizenprijs in de wijk, de mate van hoogbouw en het percentage sociale huurwoningen. Daarnaast nog de mate van tevredenheid over de wijk en de mate van onveiligheidsgevoelens bij de wijkbewoners.

Samenstelling: Janwillem Koten

Foto Meijhorst: Peter Saras

Foto Lankforst: Jacqueline van den Boom

	Weezenhof	Malvert	Lankforst	Aldenhof	Meijhorst	Tolhuis	Zwanenveld
Inwoners	3531	2388	2043	2488	3374	3216	4687
Arbeidsplaatsen	416	398	249	293	293	338	763
Hoogbouw	26%	44%	51%	34%	58%	31%	48%
Percentage sociale woningen	21%	41%	43%	62%	75%	47%	54%
Tevredenheid	7,9	6,8	7,2	7,0	6,8	7,1	7,0
Gemiddelde huizenprijs (woz)	€ 236.000	€ 180.000	€ 196.000	€ 187.000	€ 153.000	€ 178.000	€ 170.000
Voelt zich onveilig	n.v.t.	23%	25%	24%	34%	25%	29%

Gevaar dreigt nog steeds

De vliegtuigen puilen haast uit, grote drukte op Schiphol, massale trek naar het zuiden. Veel Nederlanders verlangen ernaar om na meerdere malen een lockdown weer eens een vakantie in verre oorden te vieren. Het zij hen gegund na enkele jaren dat men niet op verre vakantie kon. We hopen voor hen op een gezonde, veilige terugreis en tevens dat men niet een of andere onduidelijke infectieziekte vanuit verre landen meebrengt. In het verleden gebeurde dat veelvuldig. Het lijkt wel, gezien het groot aantal vakantiegangers, of COVID-19 niet meer bestaat. Dat past in de politieke visie, maar dat is niet de werkelijkheid. Er is reden voor veel zorg, vooral door de combinatie van pandemie en de traag verlopende oorlog in Oekraïne, waardoor de economie en de sociale verhoudingen totaal zijn ontregeld.

Voor de combinatie van oorlog en pandemie doet mij aan de naoorlogse jaren van de Eerste Wereldoorlog en de Spaanse griep denken. Het was - met uitzondering van enkele jaren - een periode van uitzonderlijk diepe ellende, waarvan ik mij de staart van net voor de bezettingsjaren nog goed kan herinneren. De veelgeroemde welstand in de periode van 1925-1929 was uitsluitend weggelegd voor de meer welvarenden, maar voor de kleine burgers was het ook toen niet zo best. Vooral

door de financiële crisis werd veel gebrek geleden en het politieke leven kende zoals nu extreme stromingen. Mede door deze crisisjaren bestond er veel wantrouwen tegen de heersende politiek, waardoor er enkele extreme dictatuurpartijen ontstonden, zoals die van de fascist en communisten. Zonder dat we dit beseften gleden we mede door naïviteit van onze overheid geleidelijk in een vreselijke Tweede Wereldoorlog.

De huidige situatie valt niet te vergelijken met de ernstige economische crisis tussen de wereldoorlogen. Toch hebben de Oekraïne-oorlog en corona voor een schuldenberg met oplopende rente gezorgd. Daarbij rijzen de prijzen in de supermarkt en voor de energie de pan uit. Dan is er een grote woningnood met oplopende huren en woningprijzen. Veel Dukenburgers die van een minimum moeten rondkomen dreigen door de armoedegrens heen te zakken. Zelfs middenklassers hebben soms moeite om de eindjes iedere maand aan elkaar te knopen. Veel mensen moeten kiezen tussen meer warmte of een maaltijd over slaan. Dit is een schande. Wordt het op korte termijn niet mogelijk om weer de vroegere gaarkeuken op te zetten, zodat ieder elke dag tenminste voldoende te eten krijgt? Ook in andere media wordt hiervoor de laatste weken erg gepleit. Tekenend voor de tijd is voor mij dat jonge meiden geen maandverband meer kunnen kopen en dan maar van school thuisblijven. Ik zag trouwens elders dat tussen de vrije boekenrekken nu ook maandverband ligt.

Veel huizenbezitters maken zich door de oplopende rente ernstige zorgen over de hypotheeklasten en de mogelijkheid dat de huizen onder water komen. Momenteel is de huizenmarkt nog zo robuust dat dit mee kan vallen. Bovendien zal de regering er alles aan doen om de huurprijzen te stabiliseren en zo nodig extra steun te bieden als men de hypotheek niet meer kan aflossen. Dit op straffe van politieke zelfmoord.

Nog zorgelijker zijn de sociale ontwikkelingen. Door de lockdown en de vrees voor corona is het verenigingsleven nog lang niet uit het dal. Waar vóór de Vierdaagse wachtlijsten bestonden zijn de aanmeldingen van wandelaars flink verminderd. Maar ook het verenigingsleven in Dukenburg heeft een flinke knauw gekregen. Verenigingen die bloeiden hebben soms te maken met een halvering van het ledental. Cursussen worden ook hier slechter

bezocht, vernam ik. De kerkgang is helaas verder achteruit gegaan. Sociale ontmoetingen gaan steeds stroever en worden moeilijker en schaarser.

De gezinssamenstelling verkrumelt eveneens. Ongeveer de helft van de gezinnen zijn eenoudergezinnen. De zorg voor de kinderen in dergelijke gezinnen gaat mede door geldgebrek achteruit. Een op de zeven gezinnen heeft wellicht daarom voor de kinderen gezinsondersteuning door de gemeente nodig. Wachtlijsten voor hulp lopen alsmaar verder op. De mensen leven steeds meer naast elkaar en minder met elkaar. Begrijpelijk, want alleenstaande ouders hebben vooral aandacht voor hun gezin en de vraag hoe te overleven. Wat geldt voor verenigingen in het algemeen geldt ook voor de politieke partijen. De grote partijen van weleer (CDA, PvdA) bestaan nauwelijks meer. Fantasten, idealisten, kanszoekers en meer van deze mensen zoeken nu een baan in de politiek. Dit heeft geleid tot een totale versplintering van het politieke terrein, met momenteel twintig fracties in de Tweede Kamer. Het land wordt steeds moeilijker bestuurbaar, omdat een kleine partij nu eenmaal onvoldoende deskundigheid in huis heeft om voldoende politiek tegenwicht tegen het kabinet te kunnen bieden. Het politiek vertrouwen neemt daardoor af, zoals algemeen breeduit wordt gesteld. De roep om een sterke man neemt toe. De kans bestaat dat zowel uiterst rechts als uiterst links te veel politieke invloed gaan krijgen. Dat doet mij aan de dagen van politieke wanhoop van de jaren dertig denken. Een werkelijk gevaar dreigt dan ook in de politiek.

Het is zaak van de regering om zoveel mogelijk te bevorderen dat de samenhang binnen de bevolking weer terugkomt. Alle mogelijkheden daartoe moeten worden aangegrepen op straffe dat we anders diepgaande politieke problemen kunnen krijgen. Dit is de les die ik uit de politieke onvrede en vooral de politieke wanhoop van de crisisjaren dertig heb gekregen. Bij wijze van spreken, het is misschien belangrijker en politiek wijzer, een zangkoortje, een sportclub, een muziekkorkest of een toneelvereniging te subsidiëren dan massaal geld in Schiphol te steken. Wij als redactie van de Dukenburger zijn deels gesubsidieerd. We voelen het daarom als onze primaire taak de smeerolie van Dukenburg te zijn. Hopelijk bevorderen we daarmee de sociale rust in ons stadsdeel en meer onderlinge nabuurschap in onze buurten.

Janwillem Korten

(Foto: Jacqueline van den Boom)

Jan Boeijen: ‘De kern van het verhaal was de boel zelfstandig aan de praat krijgen’

Jongeren centrum Staddijk was veertig jaar lang een beeldbepalende voorziening in Dukenburg. Eind 1976 opende het zijn deuren, eind 2016 was het voorbij. In een serie praat *de Dukenburger* met mensen die een belangrijke rol hebben gespeeld. Gids in de serie is Wil van Cleef, zonder twijfel de bekendste medewerker van Staddijk.

In de twee eerste afleveringen van deze serie is vaak over hem gesproken: Jan Boeijen. Begin jaren 80 was hij coördinator van JC Staddijk. Onder zijn leiding veranderde Staddijk van een randgroepjongeren centrum in een organisatie waar jongeren zelf activiteiten organiseerden. In deze aflevering praten we met Jan Boeijen zelf. Jan Stoter en Wil van Cleef zijn er opnieuw bij.

Eind jaren 70 werkte Jan Boeijen bij Doornroosje. ‘In die tijd ben ik door de Nijmeegse Jeugd Raad gevraagd of ik iets kon betekenen voor de nieuwe wijken, bijvoorbeeld als straathoekwerker. Daar voelde ik niks voor.’ Het bestuur van JC Staddijk zocht een coördinator. Daar ging hij wel op in: ‘Ik ben gekomen toen ze in nummer 41 zaten. Het pand werd alleen gebruikt door jongeren. De andere clubs waren er al uit. Het was een club jongeren die de boel zelf regelde. Ik had er niks over te vertellen. Het was een combinatie van kampjongeren en jongeren uit de wijk: rauw volk. In het begin heb ik het best zwaar gehad. Er waren toen geen activiteiten. Er stond één ding centraal: de bar. Wat wordt er gedronken en wordt het betaald? Dat was mijn eerste insteek.’

Soms was het moeilijk kiezen wat te doen: ‘Op een keer lagen er klopboeren en boormachines in Staddijk. Een bouwkeet was leeggeroofd. Ik sprak de jongeren erop aan. “Boeijen, je hebt niks gezien. Anders gaat je haar eraf”, was het antwoord. Maar in een kwartier was alles opgeruimd. Ik stond in tweestrijd. Zou ik naar de politie gaan? Dat heb ik niet gedaan. Het was een fragiele situatie. Het allerbelangrijkste was: hoe win ik vertrouwen? Als dat er is, kan ik aan activiteiten bouwen. Hoe kan ik een van die gasten zover krijgen dat ze de verantwoordelijkheid nemen?’

Jan Boeijen (met sigaret, eind jaren 70)

Die ene gast was Jan Stoter. ‘Jij hebt mij gevraagd’, zegt hij tegen Jan Boeijen. Stoter kreeg een betaalde functie als jongerenwerker-beheerder. Hij ging in Staddijk 41 wonen. ‘Ik ben een jaar als verrader gezien.’

Staddijk moest wat breder worden in activiteiten en mensen. ‘Toen werd het zoeken: wat?’ vertelt Jan Boeijen. ‘Het werd hardrock. Dat sloot het beste aan.’ Staddijk werd verbouwd. De zolder werd geschikt gemaakt voor optredens. Er kwam een zaaltje bij. Boeijen: ‘Bij de heropening van Staddijk speelde RK Veulpoepers BV*). Het concert ging redelijk. Maar toen ze de spullen inpakten, moesten ze zich met microfoonstandaards verdedigen tegen de jongeren. De opening zelf was door Anton Geesink.**) Dat vinden de jongeren leuk, dacht ik. Maar dat interesseerde ze niet.’

De verbouwing bleek cruciaal. De hardrock sloeg wél aan. Jan Boeijen: ‘Er was een drumsessie met René Creemers, de beste drummer van Nederland. Er stonden ongeveer tien drumstellen in het zaaltje. Dat was fantastisch!’ Er kwamen steeds meer activiteiten. Die moesten gedragen worden door de jongeren.

Het pand van JC Staddijk in 1987

Jan Stoter in de jaren 80

Er kwamen ook meer mensen, niet alleen uit Dukenburg. De ‘nieuwe’ jongeren wilden muziek maken, naar films kijken et cetera. Boeijen kende Gradje uit Doornroosje. Die heeft de zeefdrukkerij in Staddijk opgezet. Dat bleek een groot succes. Jan Stoter: ‘Dat was echt mooi. Soms bestond het drukwerk uit zes of zeven kleuren. Vaak was het tot diep in de nacht blowen en freaken.’

Jan Boeijen heeft tweeënhalf jaar op Staddijk gewerkt: ‘De kern van het verhaal was de boel zelfstandig aan de praat krijgen. Ik heb daar een paar jaar over gedaan, maar het is gelukt.’

Waarom ben je al na tweeënhalf jaar vertrokken?

Boeijen: ‘Ik was klaar op Staddijk. In het laatste half jaar was ik al veel met andere dingen bezig. Muziek is de kern van mijn leven. Ik werd manager en chauffeur van bands.’

‘Wat jij hebt neergezet was de aanzet voor het nieuwe beleid’, zegt Jan Stoter tegen Jan Boeijen. ‘Door jou ben ik muziek gaan maken. Dat doe ik nog steeds.’

*) RK Veulpoepers BV was een anarchistische folkband, dus géén hardrockband. Dat beviel de jongeren kennelijk niet.

**) Anton Geesink was de eerste niet-Japanner die bij judo een gouden olympische medaille won.

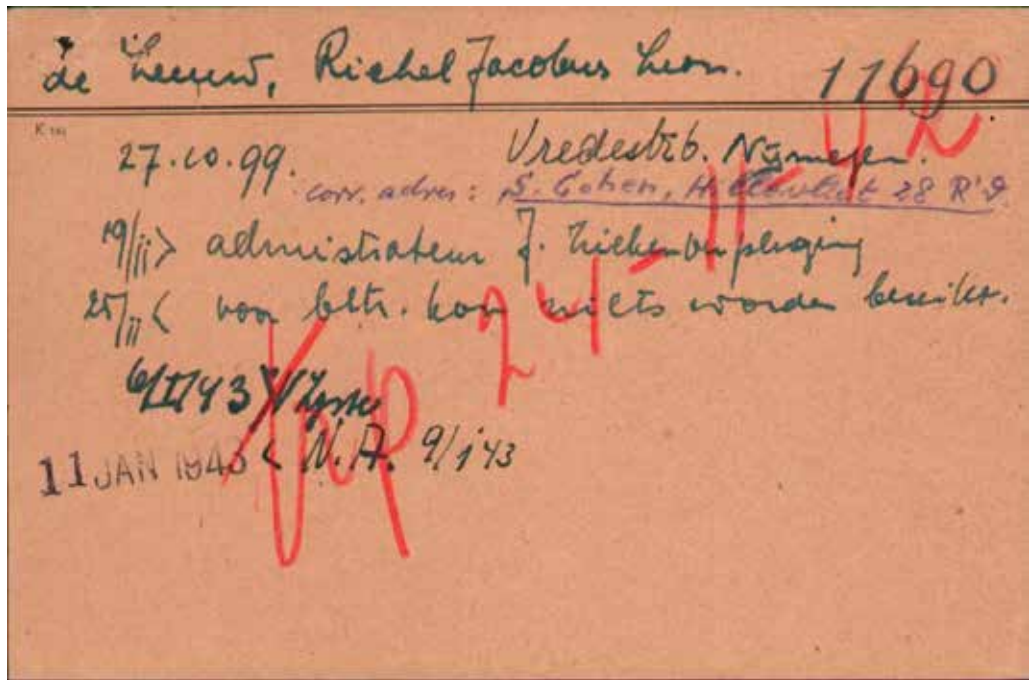
Tekst: René van Berlo en Toine van Bergen

Foto's: collecties Jan Boeijen en Jan Stoter

Het gezin De Leeuw-Bolle

Vorig jaar mei verscheen het boek *Voor Joden verboden. Hoe de Joodse gemeenschap uit Nijmegen verdween 1940-1945* van de hand van stadgenoot Frank Eliens. In de *Dukenburger* nemen we enkele van de geschreven portretten uit zijn boek op, besteden wij aandacht aan een aantal levensgeschiedenissen van Joodse Nijmegenaren en Joden die in Nijmegen ondergedoken waren of wilden onderduiken en het slachtoffer werden van het nazibewind. Dit keer staat het gezin De Leeuw-Bolle centraal.

Op de systeemkaart die in kamp Westerbork werd aangelegd is met rood potlood schuin over de kaart de datum van transport geschreven, 24 november 1942. Er is nog getracht om de familie in Westerbork te houden. Maar een dag na hun deportatie naar Auschwitz schreef iemand op de kaart: voor betr. kon niets worden bereikt. (Systeemkaart Joodse Raad)

De veehandelaar Richel Jacobus Leon de Leeuw (1899) woonde voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog met zijn vrouw Greta Bolle (1898) en hun kinderen Bertha (1924), Grietje (1926), Josephine Vogeline (1929), Vogeline (1930) en Philippus Nico (1933) aan de Vredestraat 6. De Leeuw was secretaris van de Nijmeegsche Grossiersvereniging voor de vee- en vleeshandel waarvan D. Glaser vicevoorzitter was. De vereniging vierde op 12 april 1940 haar 10-jarig bestaan in hotel Metropole aan de Lange Burchtstraat. De Leeuw gaf bij de feestelijke bijeenkomst een overzicht van de geschiedenis van de vereniging waar hij vanaf de oprichting bij betrokken was.

Ontslagen

Op grond van de Vierde Verordening numero 108/40 van de Rijkscommissaris - die bepaalde dat Joden in overheidsdienst en privaatrechtelijke inrichtingen, stichtingen et cetera ontslagen moesten worden - nam De Leeuw op 17 april 1941 ontslag als lid van de adviescommissie voor de Veemarkt. Het ontslag werd hem 'onder dankzegging voor de als zoodanig bewezen diensten' op 10 mei 1941 door het college van B&W verleend. In zijn plaats werd benoemd de heer E.J.W. van Swelm, voorzitter van de *Nijmeegsche Grossiersvereniging voor den vleeschhandel*.

Verboden

Begin september 1941 werd het Joden verboden te werken in slachthuizen en op veemarkten. Deze verordening raakte ook de veehandelaren De Leeuw en Glaser. De directeur van het slachthuis stuurde op 22 september 1941 een brief naar de burgemeester, waarin hij schreef dat de Nijmeegse Grossiersvereniging hem had gevraagd om De Leeuw en Glaser toegang te geven tot het kantoor van het slachthuis. Dit kantoor, eigendom van de gemeente, lag volgens de directeur buiten het toegangshek van het slachthuis en behoorde feitelijk niet tot het slachthuis, omdat het gebruikt werd door de Nijmeegse Grossiersvereniging. Hij meende dan ook dat genoemde verordening niet van toepassing was op Glaser en De Leeuw. Het college van B&W kon zich verenigen met zijn zienswijze.

Westerbork en Auschwitz

Het gezin De Leeuw werd bij de grote razzia van 17-18 november 1942 opgepakt en naar Westerbork overgebracht om op 24 november doorgestuurd te worden naar Auschwitz, waar moeder De Leeuw en haar kinderen direct na aankomst op 27 november werden vermoord. Van vader De Leeuw is de precieze overlijdensdatum en -plaats niet bekend. Die werd na de oorlog door het ministerie van Justitie vast-

gesteld op 31 maart 1944, ergens in Midden-Europa.

Nalatenschap

Aanvankelijk was de heer H.G. de Jong bewindvoerder van de nalatenschap van De Leeuw. Hij werd in januari 1950 opgevolgd door de heer H.E.J. v.d. Broek die minutieus verslag deed van zijn werkzaamheden, die zich voornamelijk toespitsten op het rechtsherstel van de panden Vredestraat 6, twee bovenwoningen en garage aan de Bloemerstraat (55, 55a en 55b), Zandepad 5 te Lent, Ubbergseweg 158, Ridderstraat 20-21, Ziekerstraat 84 en Bottelstraat 11.

Van de Broek liet tevens bij verschillende banken onderzoeken instellen naar mogelijke rekeningen op naam van Richel de Leeuw en/of zijn vrouw. De familie bleek bij de Postcheque- en Girodienst een rekening te hebben waarop enige guldens stonden. Deze rekening was op 25 maart 1943 door Lippmann, Rosenthal en Co opgeheven. Bij de Rijkspostspaarbank waren zeven rekeningen op naam van de familie De Leeuw bekend. Twee op naam van vader en moeder De Leeuw; deze waren respectievelijk op 9 september 1941 en 9 mei 1942 overgedragen aan Lippmann, Rosenthal en Co. Het ging om een bedrag van 1856,59 gulden.

Bertha, Grietje en Josephine hadden op 9 mei 1942, wetende van het confisqueren van de rekeningen van hun ouders, hun spaartegoed van de bank gehaald. Dat ging in totaal om 449,20 gulden. De spaartegoeden van de jongste twee kinderen (72,45 gulden) werden aan vader uitbetaald.

Bij een bezoek door de bewindvoerder aan de Stichting Bewindvoering Afwezigen en Nalantenschappen, bleek dat De Leeuw een levensverzekering had bij de Nationale Nederlanden die door Lippman, Rosenthal en Co was afgekocht voor 1350,65 gulden. Dezelfde bank had ook een spaarbrief afgekocht voor 166 gulden. Door de Liquidatie van Verwalting Sarphatistraat (LVVS) werden drie obligaties geconfisqueerd ter waarde van 500 gulden; een werd afgelost, de twee anderen verdwenen naar Duitsland.

Ruilobjecten

De bewindvoerder hoorde op enig moment dat 'R. de Leeuw in verband met mogelijke deportatie van hem en zijn gezinsleden diverse goederen te gelde heeft gemaakt om voor de opbrengst gouden voorwerpen en juwelen te kopen en deze bij transport naar een kamp mede te smokkelen, menende dat deze voorwerpen goede ruilobjecten zouden kunnen zijn.' Hij vroeg bureau Bijzondere Beheren of zij daar weet van hadden. Op 1 april 1950 liet het bureau weten niet over informatie te beschikken betreffende de familie De Leeuw.

Vredestraat 6 verkocht

Het pand Vredestraat 6, dat De Leeuw op 1 mei 1932 had gekocht (7000 gulden), werd in opdracht van de Nederlandse Grundstückverwaltung op 30 maart 1943 verkocht aan de heer G.M. Verstegen (lid van de N.S.B.) voor 6500 gulden. Deze verkocht het huis vlak voor de bevrijding van de stad aan de koopman M.W. Overmeer voor 11.500 gulden; een lucratieve verkoop. Om een procedure in het kader van het rechtsherstel te voorkomen werd op 18 mei 1949 een regeling getroffen waarbij het perceel weer in bezit van de familie De Leeuw kwam.

Op de overige eigendommen vond ook rechtsherstel plaats, met uitzondering van de percelen Ridderstraat 20-21, die niet geconfisqueerd waren, en het perceel te Lent, omdat daar nog een schuld op rustte ten laste van de heer De Leeuw.

Tekst: Frank Eliëns

Systeemkaart: collectie Nationaal Archief

Spiegel voor de sector

President Biden kondigde in februari aan de bij de Amerikaanse centrale bank gestalde banktegoeden van de Afghaanse overheid – ter waarde van zo'n zeven miljard dollar – te bevriezen. Hij wil de helft daarvan aan de nabestaanden van 9/11 toewijzen.

Heeft een land als Saoedi-Arabië, bron van jihadistische inspiratie en van grote groepen terroristen, de Amerikaanse schade soms ook gecompenseerd? En alsof Afghanistan en zijn duizenden burgerslachtoffers zelf geen prijs voor de Amerikaanse 'wapendemonstraties' hebben betaald sinds het begin van deze eeuw.

Helemaal frappant vind ik het idee van 'president in de war' om de andere helft van het bedrag via een hulpfonds aan de Afghaanse bevolking te geven. Een mooi idee, toch, om de VN en andere ontwikkelingsorganisaties weer Afghanen te laten helpen? Dit alles maakt me razend.

Ik zie het voor me: de vluchten van ontwikkelingsexperts richting Kaboel, de gepantserde wagens en de tolken die ze naar de plaatsen van wanhoop begeleiden.

De ontwikkelingssamenwerking is een sector die nooit echt geëvalueerd wordt en waarop het principe 'in het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst' bij uitstek van toepassing is. Opeens verschijnen ze weer in mijn geest, de vele Nederlandse functionarissen die ik vanuit de sector ken.

Het was een van de leukste vrijwilligersactiviteiten die ik in de beginjaren van mijn leven in Nederland heb gedaan: als proefkonijn de studenten ontwikkelingsstudies, die bezig waren met het leren van onderzoeksmethoden en interviewtechnieken, te woord staan.

Ik speelde mijn rol als de belichaming van een minister van Onderwijs van het Taliban-regime, als gevluchte intellectueel of als de baas van een lokale Afghaanse ngo. Die jonge studenten, van wie een aanzienlijk deel uit meisjes bestond, ergerden zich aan de houding van de Taliban-bewindspersoon in mij. Ik wilde geen oogcontact met vrouwen hebben en onderbouwde hun uitsluiting van onderwijs met sterke argumenten.

Ik was gevraagd het hen zo lastig mogelijk te maken, want ze zouden straks in ontwikkelingslanden onderzoek doen naar moeilijke vraagstukken, gebaseerd op de pijlers van ontwikkelingssamenwerking. Ze hadden, voorafgaand aan het gesprek, de vragen goed

voorbereid. Maar het profiel van de functionaris dat zij in hun hoofd hadden, was meer op hun Nederlandse referentiekader gebaseerd. Tijdens de ontmoeting haalde ik ze al snel uit hun comfortzone – en ik genoot van dat spel.

De VVV-cadeaubonnen die ik voor mijn bijdrage kreeg, verdwenen in de kassa's van lokale slijterijen, om de pijn van mijn ballingschap te verzachten. Ik waardeerde de oprechte intenties, die veelal ideologisch of religieus gemotiveerd waren, maar ergens bleef ik toch altijd achter met de vraag: *Waarom willen deze jonge mensen ontwikkelingswerker worden, waarom deze studie?*

Later kwam ik sommige van deze missionarissen tegen als professional met een goede positie, uitstekende arbeidsvoorwaarden en dito loopbaanontwikkeling, in de meest onderbelichte sector van Nederland.

Aan de sociaal-economische toestand van landen waar Nederlandse ontwikkelingsprogramma's op gericht zijn, kun je de effectiviteit van de inspanningen vaak al afzien. Het is moeilijk een goede kosten-batenanalyse van de sector te maken – hij is in elk geval wel net zo 'onduurzaam' als veel van de multinationals die zo vaak mikpunt van kritiek zijn. Toch blijft de sector zich ongehinderd en vliegzaam te loos over de planeet verspreiden.

Mijn gastdocentschap bij het vak methoden en technieken van sociale wetenschappen motiveerde me een filmpje te maken. Daarin gaf een aantal Afghaanse functionarissen feedback op de houding van met name hun Nederlandse evenknieën. Elke functionaris die ik naar z'n ervaring met Nederlanders vroeg, begon te lachen.

Die lach was veelzeggend.

Tijdens de opleiding is er blijkbaar nauwelijks aandacht voor een cultuursensitieve houding – een houding die essentieel is voor de effectiviteit van de inzet van professionals, essentieel voor het winnen van vertrouwen.

De Nederlandse functionarissen waren onaangenaam verrast door het feit dat er regimefunctionarissen met een vrouwonvriendelijke houding zijn. Daar was ik op mijn beurt weer verbaasd over. Ik zag in Afghanistan welke lokale ngo's met de westerse ontwikkelingsprogramma's samenwerkten. Het feit dat er een aanzienlijk deel van de voor opbouw geoormerkte middelen verdwenen is, getuigt van corruptie en cliëntelisme binnen structuren die veelal gelieerd zijn aan verschillende krijgsgroepen.

Dat het geld dan toch grotendeels in verkeerde handen komt, bewijst de incompetentie van de ontwikkelingssector. De sector van mooie formuleringen die als obstakel in de weg naar zelfbeschikking van vele volkeren staat. Het feit dat de door geopolitieke belangen gedreven Biden de middelen van Afghanen juist daaraan toevertrouwt, zegt veel.

Het zou mooi zijn als er een einde aan deze ontstane dwaling in de sector komt en de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking het moreel-ethische pad – van weleer – hervindt.

Qader Shafiq

(Foto: Jacqueline van den Boom)

VOGELS IN DUKENBURG

Een zwaan houdt de mannelijke Canadese gans uit het water. Deze gans mag niet naar zijn nest aan de andere kant van de vijver waar zijn vrouwtje zit te broeden. De zwaan heeft geen nest in de buurt en is dus ook niet zijn nest aan het verdedigen. Het is gewoon pure agressie. (Tekst en foto: Wil van Cleef)

Willem Arend de Quay, heer van

Willem Arend de Quay (1704-1781) is een van de minder bekende heren van Duckenburg. Hij was ook heer van Baerendonck alias Berendonck, een oud landgoed in Beers, thans het agrarisch-recreatief bedrijf *Landgoed de Barendonck*.

Men moet dit niet verwarren met het jonge *Recreatiegebied Berendonck* in Wijchen dat genoemd is naar een verdwenen boerderij Berendonck bij het Wijchens Ven in Hoogbroek (Alverna). Het recreatiegebied wordt ten onrechte geassocieerd aan *W. A. de Quay, heer van Duckenburg en Berendonck*. Ook de eer van een straatnaam is deze De Quay tot heden niet ten deel gevallen.

Recreatiepark Berendonck in Wijchen, niet het Baerendonck van De Quay

Familie De Quay en Barendonck in Beers

De familie De Quay (varianten De Quade, De Quaey, De Quaay) heeft zijn wortels in het Land van Ravenstein. Een Mattheus de Quaey was rond 1610 schepen van Ravenstein. Zijn zoon (of kleinzoon) Loef Mattheusz. de Quaey (circa 1575-1645) was richterbode (gerechtshandelaar) te Reek en Velp. Hij had een aandeel in de hoeve *Kleine Gael*, gelegen tussen Reek en Schaijk. Zijn kleinzoon Ludolph (1652-1728), richterbode in Grave, kocht in 1690 de Baerendonck in Beers. Dit landgoed werd al in 1308 vermeld als Birdunk, Bierdunk en later als Baerendonck, Barendonck. Uitgesproken als Bèr'ndonck, werd het ook geschreven als Berendonck.

Na Ludolph was zijn zoon Willem Arend de Quay heer van Baerendonck en later diens zoon Ludolf Everhard de Quay (1731-1803). Diens tweede vrouw Geertruida Helena Meynhardt (1777-1840) erfde in 1803 het landgoed. Zij hertrouwde in 1804 met weduwnaar Matthias Adriaan Snoeck (1761-1840). Beide echtelieden stierven vlak na elkaar en hun kinde-

Het huis op Landgoed de Barendonck in Beers

Zicht op Barendonck in Beers, het landgoed van De Quay

ren deden het landgoed in 1841 in de verkoop. Het is in 1842 gekocht door de familie Thijsen en is sindsdien in die familie gebleven. Landgoed de Barendonck is nu een agrarisch-recreatief bedrijf met landwinkel, natuurcamping, vakantieaccommodaties, culturele en kinderactiviteiten. Het is een bezoek waard.

Ingewikkelde huwelijksrelaties

Willem Arend de Quay is door ingewikkelde huwelijksrelaties verknoopt aan hoge Nijmeegse families. De bekendste heer van Duckenburg, Willem van Schuylenburg (1646-1707), liet bij zijn dood het landgoed na aan zijn zoon Adriaan (1674-1741). De eerste vrouw van Adriaan, Cornelia Soetens (1678-1697), stierf kinderloos. Bij zijn tweede vrouw, Brigitta Catharina Rooseboom (1674-1710), kreeg Adriaan na vier jonggestorven kinderen twee dochters. De oudste, Brigitta Catharina van Schuylenburg (1709-1755), huwde later met Steven Adriaan graaf van Welderen (1705-1776). In 1731 trouwde Adriaan voor de derde keer, en wel met Hendrina Ingenool (1676-1732), de dochter van Evert Ingenool, een burgemeester van Nijmegen. (Dat was in die tijd een andere functie dan het huidige burgemeesterschap.) Zij was zelf de derde vrouw en weduwe van Ludolph de Quay (1652-1728). Haar oudste 'voorzoon' Willem Arend de Quay werd zo de stiefzoon van Adriaan van Schuylenburg en de stiefbroer van Brigitta Catharina. In 1729 trouwde Willem Arend met zijn volle nicht, Maria Ingenool (1713-1805). Maria was al vroeg wees. Haar tante, tevens schoonmoeder, Hendrina Ingenool had in 1731 bedongen dat Duckenburg bij de dood van Adriaan van Schuylenburg naar

Duckenburg en Baerendonck

Gedwongen verkoop van Duckenburg

Niet alleen geldproblemen achtervolgden De Quay. Zijn (stief-)zwager Van Welden had in naam van zijn stiefzuster Brigitta Catharina van Schuylenburg 'van den Duckenburg' in 1751 Duckenburg 'beleend' van de heren van Batenburg. In 1752 begon Van Welden een proces tegen De Quay over het bezit van den Duckenburg. In 1754 moest De Quay krachtens vonnis van het Hof van Gelderland Duckenburg afstaan aan Van Welden. Brigitta overleed het jaar erna (1755) en het vonnis is niet uitgevoerd. De Quay hield vast aan het bezit tot hij het op 24 oktober 1767 door een 'gerichtelijke verkoop' voor 104.800 gulden moest verkopen. Door die afgedwongen verkoop kon het proces van Smits tegen de Quay worden afgesloten, blijkens de akte uit 1767 van voorwaarden betreffende de openbare verkoop van de heerlijkheid Duckenburg gepasseerd voor rechters en schepenen van Nijmegen door Judith Petronella Engelberts (de weduwe van Jacobus Smits). Met de opbrengst werden proceskosten betaald en ook andere schulden afgelost, zoals een al vijftien jaar openstaande rekening voor geleverde vaten bier.

haar zoon Willem Arend en haar nicht Maria zou gaan. In 1732 stierf Hendrina. Het landgoed was in de erfboedel op 50.000 gulden beschreven en Willem Arend slaagde erin om voor dat bedrag Duckenburg al in 1736 van zijn stiefvader te kopen.

Wanbetalingen en slepende rechtszaken

Willem Arend de Quay zat chronisch in geldnood, of hij was een ordinaire wanbetaler. Zo leest men in archiefstukken: 'Schepenen, regenten en geërfden van Beers zijn op 5 mei 1752 in de kerke van Beers vergadert om met melkanderen te raadplegen over de wanbetaling van verponding en dorpslasten van den here Willem Arent de Quay, heer van den Baerendonck en van Duckenburg (bij Nijmegen), wegens de Baardonckse goederen. En mede op wat wijze en door wat middel die agterstallen sullen werden geinnet en ontvangen.' Die achterstalligheid ging terug tot 1728, het jaar van de dood van zijn vader. De Quay had ook schulden in Nijmegen gemaakt. Daar had hij in 1748 van Jacobus Smits 7700 gulden geleend, maar hij hield zich niet aan aflossing en rentebetaling. In 1752 leidde dat tot een proces van Smits tegen De Quay in Beers. De Quay, zelf schout, rechter en dijkgraaf van de Landen van Cuyk, wist de zaak zo te traineren met duidelijk incorrecte methodes, dat bij een hoger

beroep zelfs de magistraten en burgemeesters van Nijmegen door het Hof berispt werden. In 1764 had De Quay nog niets terugbetaald. Het proces wordt uitvoerig beschreven in *Nederlandsche jaerboeken, inhoudende een verhael van de merkwaardigste geschiedenissen, die voorgevallen zyn binnen den omtrek der Vereenigde Provinciën, sedert het begin van 't jaer 1747*, volume 2, 1764.

Hij voerde ook andere rechtszaken. In Mill had hij een grensconflict betreffende de Baerendonckse Peel. In Duckenburg twistte hij over het openen en sluiten van een sluis aan de Teersdijk, waarmee de drainage van het landgoed geregeld werd. Tegenwoordig zijn er twee sluizen waar de Teersdijk de Streekweg kruist.

De nieuwe eigenaar van Duckenburg werd Willem Carel Snouckaert van Schauburg. Willem Arend sleet zijn laatste levensjaren bij zijn zoon Ludolf op de Baerendonck in Beers. Hij is in Grave bijgezet in het graf van zijn ouders, evenals zijn vrouw en zoon Ludolf. Een vraag die blijft: droeg Willem Arend de Quay van 1736 tot 1767 terecht of ten onrechte de titel van heer (en daarna oud-heer) van Duckenburg?

Tekst en foto's: Henk van Gaal

Pentekening: Cornelis Pronk (1745),
collectie Regionaal Archief Nijmegen

Sluis Nieuwe Wetering/Tolsloot (links) en sluis Tolsloot (rechts), beide bij Teersdijk/Streekweg

Bevrijding

05.05.2022

Het licht van een oranjezonnetje strijkt over het toetsenbord. Het geeft een geluksgevoel op deze Bevrijdingsdag die heel anders belooft te worden dan vele voorgaande. De vlaggen kunnen uit! Echter, de explosies in het troebele brein van een Russische despoot en zijn trawanten hebben al meer dan twee maanden hun verwoestende uitwerking in het buurland Oekraïne. In heel Europa worden de gevolgen van deze afgrijselijke strijd onbegrepen gevoeld. Oekraïense vrouwen en kinderen vluchten massaal hun leefomgeving uit. Met hen vragen miljoenen wereldburgers zich bezorgd af waar dit slagschip zal stranden.

Als vlaggen konden praten...

Door 4 en 5 mei 2022 liep die akelige rode draad mee: oorlog in Europa. Tv-kijkers zagen tijdens de kransleggingen op de Dam een Oekraïens paar hun blauw-gele vlag trots om beider schouders draperen, terwijl op de schermen naast de bloemenhulde ons rood-wit-blauw wapperde. Als die vlaggen konden praten... Intussen beleefden we in de pandemiemaanden de uitgekledede versie van alle (nationale) feestdagen. Van alles niks dus. Bevrijdingsdag 2022 krijgt in de geschiedenis daarom een extra dimensie. Festivals en andere feesten in het hele land, wat een bevrijding! De Wageningse feestelijke veteranenoptocht: emotioneler dan 'normaal'. In Wageningen werd uitbundig gevlagd, bijna huis-aan-huis. Dat geldt niet voor Dukenburg; vier vlaggen in een wijk van zestig adressen kun je niet massaal noemen.

Onderweg naar vrede

De inmiddels befaamde KTR-(Keep Them Rolling)-groep, die oude legervoertuigen van onze bevrijders beheert, trok vanaf Nijmegen westwaarts langs de Waal. Bij een dorp in de uiterwaarden kon iedereen de voertuigen van dichtbij bekijken. Een broodjesdropping rond het middaguur bracht een legertje rennende kinderen op de been. Zij trotseerden prikkeldraad en brandnetels om een broodje te pakken te

Keep Them Rolling

krijgen. Er was genoeg voor iedereen, men kon zelfs uitdelen. Hoe anders was dat in de oorlogsjaren driekwart eeuw geleden en hoe verschrikkelijk anders is dat op de dag van vandaag nog geen 2000 kilometer oostwaarts. Iets meer dan de afstand die moderne pelgrims lopen naar Santiago de Compostela. Zó dichtbij. De gedachte die ook opkwam in Wageningen waar een auto met de landcode UA in de bezoekersfile meereed. Hopelijk koersen de Oekraïense inzittenden snel terug naar hun vrijheid en vrede in eigen land. Als dat eens waarheid wordt ... het volkslied én de Eurovisiebijdrage van Oekraïne geven hen

goede hoop. Hoe ondenkbaar was het zeven decennia lang dat bij de Dodenherdenking op het oorlogskerkhof in Groesbeek een jonge Duitser het indrukwekkende *Imagine* van John Lennon zou spelen en zingen. In 2022 gebeurde dit. Kippenvel!

En in de avonduren een dag later ging het bevrijdingsvuur vanuit Nederland naar Kleef. Aan de grens werd de toorts dankbaar overgenomen. Deze acties onderstrepen de hoopvolle uitspraak van Albert Einstein: 'Vrede kan niet bewaard worden door middel van strijdkracht; het kan alleen bereikt worden door middel van verstand.'

Hymnes

Op 10 mei 2022 tikte het Wilhelmus (levensverhaal) de 90 jaar aan als volkslied van Nederland. Tijdens de oranjedagen van april en mei weerklonk ons volkslied alsof internationale sportwedstrijden werden verguld met medailles. Groot verschil: meer mensen konden meezingen dan tijdens pakweg een Euro-voetbalkampioenschap. Het is immers een moeilijke tekst met stokoude woorden. Menig Nederlander weet echt niet wat hij/zij jubelt. Er worden gelukkig maar twee van de vijftien coupletten gebruikt.

Kijken we naar de Brabançonne/België en de Marseillaise/Frankrijk, dan kun je ook daarbij vraagtekens plaatsen. In Vlaanderen klinkt 'O dierbaar België, o heilig land der vaad'ren. Onze ziel en ons hart zijn u gewijd'; ook niet echt van deze tijd. Frankrijks 'Allons enfants de la patrie-ie-e ...' klinkt als een strijdkreet. Dan Engeland. 'God save the Queen/King', waarvan wij spottend maken 'God shave the Queen'. Koninginnekaken scheren is 'not done', toch? Het patriottische 'Lied der Deutschen'/Duitsland omarmt 'Duitse vrouwen. Duitse trouw, Duitse wijn en Duitse zang'. Deze moeten worden behouden opdat hun oude klank tot edele daden leidt, levenslang! Zou Mutti Merkel dit werkelijk van harte zingen?

Begrijpelijk

Is er dan geen enkel volkslied dat door de beugel kan? Jazeker, binnen de 'grenzen' van ons eigen vaderland is er een kleine klip in de Caribische Zee, waar de mensen zingen onder de zon: 'Ons land is in de wereld nauwelijks bekend, het lijkt verstopt in het ruime sop. Maar onze liefde voor Curaçao, houdt echt nooit op.'* Overigens hebben de Antillen een tweede loflied achter de hand, gecomponeerd toen de eilanden hun eigen rood-wit-blauw kregen. 'Eindelijk kunnen we voluit zingen, na lange strijd hebben we een eigen vlag, die ter ere van alle Antillianen, het symbool van de vrijheid wezen mag. Als de dood mij verbant ver weg van mijn land, bedek dan mijn lichaam met die dierbare band.'**

* en ** Vrij vertaald, maar begrijpelijk en respectvol.

'Alsof' wereldreizen

In de reclamecampagne van een Nederlandse grootgrutter was onlangs het zomer-vakantiethema: op reis in eigen keuken. In de ondersteunende tv-spotjes spoedde zich de moeder van het fictieve gezin, de filiaalleidster Randy Fokke*, van het ene buitenland naar het andere Verweggistan. Daar kwam geen vliegtuig aan te pas, ook al sprak Randy een roestige mondvol Grieks. Dan is er in Dukenburg een aanstormend tienermeisje dat af en toe niets leuker vindt dan 'reisbureautje spelen'. Met een afgedankte pc en een stokoude rekenmachine boekt zij 'alsof-reizen' voor de complete familie. Ze beschikt daarbij over reisfolders en -beschrijvingen. Maar ook uit naslagwerken in de boekenkasten thuis en die van opa en oma, haalt zij informatie. De 'toeristen' krijgen een uitgebreid reisadvies en via handgeschreven nota's enorme kortingen. Vriendjespolitiek ... maar de vakantiegangers komen nergens. Terzijde: elfjarige Tine heeft een oma die echt op een reisbureau werkte, terwijl Tine's moeder dit eveneens doet; hybride! Oma had een heel grappige tante, die naar de bibliotheek ging in haar woonplaats** en alle boeken las die handelden over andere landen met hun gebruiken en gewoontes. Tante Stien zette nooit een stap in een vliegmachien (zo noemde ze die kist), maar 'bezocht' en 'zag' de hele wereld.

Bizar genoeg is een kleinzoon van Stien KLM-piloot geworden. Het echte reizen zit dus wel in deze familie. Laat nu de elfjarige pas geleden meerdere boeken gevonden hebben in de 'witte' boekenrekken in Wijkcentrum Dukenburg/Meijhorst. Eentje daarvan maakte flinke indruk: de beschrijving van het Canarische eiland Tenerife. Hoe mooi het er is, met bananenplantages en tomatenvelden, palmen, dennenbomen en cactussen. Overal kleurige bloemen, inclusief de kerstster, geweldig. Niet te vergeten de witte stranden en de zee rondom het eiland. Als onvervalste kers op de taart de Teide, de berg die feitelijk de hoogste ter wereld is, als je telt vanaf het zeeoppervlak. Andere reuzen liggen in landen die toch al bergachtig zijn, waar de zee een brug te ver is als meetlat. En ook op dit Canarische eiland eten ze heerlijk exotisch Spaanse tapa's. Met ingrediënten uit de eigen keuken.

* Randy schopte het in 2021 ver in de tv-quiz *de Slimste*.

** Tante Stien woonde met haar gezin in een 'berg'-dorp tegen de grens van Duitsland. Dat plaatsje behoorde van 1949 tot 1963 toe aan Nederland. Daarna werd het weer Duits. Dus zonder te reizen emigreerde tante Stien met huis(-houden) en al. Ze werd me toch een globetrotter.

Wijsneus

Hij zag de broodjes bij de vliegtuigdroping boven de Waal-uiterwaarden. Hij kréég er eentje. Nooit eerder smaakte een dagelijks bakkersproduct hem zo lekker.

Toen een dag later weer een vliegtuigje overvloog vroeg Jop (3): 'Waar zijn nu de broodjes?' Gelijkijdig streek oma het overhemdje van kleinzoonlief voor de eerste bruiloft in zijn leventje. 'Pappa, oma maakt mijn bloes kapot met dat paarse ding (hip strijkijzer).'

Zon is vaak vriend, maar soms vijand

Nu de zon weer doorbreekt, is de aandacht voor de huid ook in Nederland erg belangrijk. We hebben in ons land de laatste jaren veel onbewolkte dagen met felle zon, meer dan vroeger. Bovendien gaan heel wat mensen graag naar zuidelijke gebieden op vakantie waar de zon feller schijnt en de kans op huidaanandoeningen door verbranding groter is.

Het is vooral bij vakantie in zuidelijke landen extra belangrijk om je goed op langdurig verblijf in de gebieden met sterke zonnestrallen voor te bereiden. Vooral tijdens verblijf in subtropische landen loop je kans op zonnebrand,

ook als je op een terras zit of naar de markt of naar de supermarkt gaat. Zelfs in de schaduw of bij bewolking kun je zonnebrand oplopen als je niet uitkijkt.

Niet alle mensen zijn even gevoelig voor de zon. Het is algemeen bekend dat mensen met helblond of rood haar extra gevoelig zijn, daarentegen kunnen de donkergekleurde mensen beter tegen de zon. Om in te schatten hoeveel zon je huid kan verdragen, heeft men op basis van de huidskleur de mensen naar zongevoeligheid ingedeeld. In helblonde, roodharige, niet gepigmenteerde, licht gepigmenteerde en zwaar gepigmenteerde mensen.

In de zomer van 1997 meldde het KNMI voor

het eerst tijdens de weerberichten de zonkracht. De zonkracht geeft informatie over de sterkte van de zonnestrallen. De zonkracht heeft een waarde tussen de 1 en 10. Hoe hoger het getal, hoe sterker de zonkracht en des te groter de kans op verbranding. Bij een hoge zonkracht moeten mensen met een bleke huid en witblonde haren of roodharige mensen het beste de zon mijden. Dat doen ze meestal vanzelf. Aan de zonkracht is een maximale bezonningstijd verbonden en die is afhankelijk van het huidtype. De gevoeligheid voor UV verschilt per persoon en die gevoeligheid bepaalt jouw huidtype. Bij elk van de vier huidtypes hoort een vast zonkrachtgetal. Zie de tabel.

Huidtype	Zonkrachtgetal*)	Kenmerken
Bleke/rossig	60	Huid verbrandt snel en wordt niet bruin Bleke huid met sproeten, rossig/lichtblond haar en blauwe ogen
Niet gepigmenteerd	100	Huid verbrandt redelijk snel en wordt langzaam bruin Lichte huid, blond haar en lichte ogen
Licht gepigmenteerd	200	Huid verbrandt soms en wordt gemakkelijk bruin Licht getinte huid, donkerblond/bruin haar en vaak donkere ogen
Zwaar gepigmenteerd	300	Huid verbrandt (bijna) nooit en wordt zeer snel bruin Getinte donker haar en donkere ogen

*) Zonnekrachtgetal geeft aan: de tijdsduur in minuten voordat roodheid van de huid dreigt.

Welke mensen kunnen verder beter met de zon voorzichtig zijn? Heb je een huidziekte dan kun je het beste eerst raad vragen aan je huisarts. Veel huidziekten reageren niet goed op de zon en verergeren zelfs, maar er is een huidziekte als psoriasis die zelfs verbetert door voorzichtig te zonnen. Vraag ook de huisarts om raad als je voor een of andere kwaal medicijnen gebruikt. Zo kunnen mensen die plaspillen, pijnstillers, middelen tegen diabetes en antibiotica gebruiken soms niet tegen de zon.

Beschermen

Hoe kun je je beschermen tegen de zon? Het beste is, wanneer je voor zonlicht gevoelig bent en de zon stevig schijnt, de huid flink met zonnecrème in te smeren. Som heb je daar hulp bij nodig. Lees op de verpakking van de zonnecrème eerst hoeveel bescherming deze biedt. Je kunt voor niet te sterke zonnestraling wel factor 30 gebruiken. Bij sterkere zon moet je een beschermingsfactor van minstens 50 gebruiken. Smeer je een half uur voordat je gaat zonnen of gaat wandelen stevig in en wees niet te zuinig met de crème. Gebruik ten minste acht theelepels crème (ongeveer een niet te groot wijnglas vol), voor je hele lichaam. Het beste kun je bij het zonnen om de twee uur je opnieuw insmeren.

Maar pas op, sommige mensen zijn allergisch voor bepaalde zonnecrèmes en kunnen daardoor snel verbranden. Het beste kun je je dan laten adviseren welke crème geen allergische reactie bij jou geeft.

Heb je niet de mogelijkheid je in te smeren gebruik dan zonbeschermende kleding. Gebruik voor het hoofd een hoed, muts of pet. Denk ook aan je gezicht, de klep kan hier wel enige bescherming bieden. Maar het beste is toch om je gezicht in te smeren en een grote zonnebril op te zetten. Kies voor de lichaamsbedekking wat dikkere witte kleding. Wit stoot het zonlicht af. En hoe dikker de kleding des te beter deze kleding je beschermt. Een wit overhemd met lange mouwen van dunne stof beschermt nauwelijks. De zonnestralen gaan daar vlot doorheen. Hier hebben de Arabieren ons iets te leren. Zij dragen dikke witte kleding en op het hoofd een tulband en soms nog gelaatbescherming. Tenslotte: ga niet zonnen of onbeschermd boodschappen doen tussen 11 en 4 uur, want dan is de zon op zijn sterkst.

Gevolgen

Wat merk je als je huid verbrand is door de zon? Als je huid een beetje verbrand is, wordt de huid rood en doet pijn, soms heb je enkele kleine blaren. Vaak duurt het drie uur voordat je de pijn erg voelt, vaak dus pas in de avonduren.

Als de huid heel erg verbrand is, komen er ook grote blaren op de huid die vaak stuk gaan. Ook wordt de huid dik en gezwollen en heel pijnlijk. Is een groot deel van je huid erg verbrand, dan kun je ook algemene klachten krijgen, zoals misselijkheid, koorts, hoofdpijn, rillingen en derdelijke. Het verraderlijke van zonverbranding is dat je de ergste klachten meestal pas voelt enkele uren nadat je hebt gezond. Je bent te laat om uit de zon te gaan als de pijn begint.

Ga meteen uit de zon als je merkt dat je verbrandt. Ben je niet te erg verbrand dan kun je bij veel pijn beginnen met de rode huid te koelen door natte doeken op de verbrande huid te leggen. Dit kan de pijn minder maken. Als je blaren ziet, moet je daar niet aan komen en zeker niet de blaren doorprikken. Dit vertraagt de genezing en geeft kans op infecties. Heb je erge pijn dan kun je pijnstillers gebruiken zoals ibuprofen en naproxen of diclofenac, die je bij drogisten kunt kopen. Als je verbrand bent, dan moet dat voor je een waarschuwing zijn, dat je niet genoeg tegen de zon beschermd was of dat je een hogere gevoeligheid van de huid voor de zon hebt dan je dacht. Blijf na verbranding tenminste drie dagen uit de zon, voordat je weer kunt gaan zonnen of in de zon kan gaan wandelen.

Ben je over een groot deel van je lichaam verbrand en heb je grote (gescheurde) blaren en

een gezwollen huid dan kun je het beste naar de dokter gaan. Dit zeker meteen wanneer je ook koorts en rillingen, hoofdpijn, misselijkheid en andere klachten hebt. Deze arts kan dan beoordelen wat het beste te doen valt en kan eventueel ook een recept voorschrijven.

Tenslotte

Geniet van de zon, maar denk aan je huid. Levert het zonnen ongewenste reacties op zoals veranderingen in moedervlekken, stop dan met het zonnen en ga naar de huisarts om deze vlekken te laten onderzoeken. Het kan kanker zijn.

Laat je huid ook geleidelijk wennen aan de zon, zodat de huid zich kan aanpassen en zelfs de nodige zonbescherming kan opbouwen. Op die manier voorkom je zonnebrand.

Beperk het zonnen tot de aanbevolen bezonningstijden. Schade opgedaan op jonge leeftijd, verhoogt het risico op het krijgen van een huidandoening op latere leeftijd.

Teveel zonnen verouderd de huid en kan op den duur zelfs huidkanker geven. Denk aan de boeren die vroeger allemaal in het gezicht kanker kregen, omdat zij de hele dag op het land werkten en de noodzaak van huidbescherming toen nog niet zo bekend was.

Tekst: Janwillem Koten. Foto's: Mindful Family Medicine en Central Park

Dukenburg in stukjes

KUNST IN TUNNELS

Er is (bijna) groen licht. Het aanbrengen van kunst in twee Dukenburgse tunnels gaat door. De laatste hobbels zijn genomen. Er loopt enkel nog een traject binnen de gemeente voor het afronden van de benodigde vergunningen. De uitvoerend kunstenaar Johan Moorman gaat naar verwachting half september aan de slag en zal half oktober gereed zijn.

De werkgroep is al vanaf begin 2021 met dit project bezig en het ziet er dus nu naar uit dat na de zomer de beide tunnels van fraaie murals worden voorzien. De tunnel *Noord*, tussen Zwanenveld en Lankforst, kijkt middels allerlei afbeeldingen en verwijzingen terug op de geschiedenis van Dukenburg tot 2000. De tunnel *Zuid*, tussen Weezenhof en Malvert, verwijst naar de meer recente geschiedenis en een aantal opmerkelijke voorvallen. Voor elk van de vier tunnelzijden wordt er een podcast gemaakt, welke onder andere via een QR-code op de tunnelwand te benaderen is. Daarin komt dan meer achtergrondinformatie en nadere uitleg. Murals en podcasts vormen dan tezamen een overzichtelijk verhaal van geschiedenis, opbouw et cetera van onze wijk. In een volgend nummer van *de Dukenburger* een uitgebreid interview met de kunstenaar Johan Moorman. Het kleine voorproefje van de aan te brengen murals verwijst naar de geschiedenis van de krokodil in de vijvers van de geologenstrook. We zijn nog op zoek naar wat meer aansprekende benamingen voor de tunnels dan Noord en Zuid. We houden ons aanbevolen voor suggesties. E-mail: kunstindetunnelsdukenburg@gmail.com

Tekst: Harm Jan van der Veen
Foto: Johan Moorman

BOUWDORP DUUK KOMT ER WEER AAN

Even een berichtje van ons, Stichting VAD: bouwdoorp Duuk komt er weer aan! Net als de afgelopen jaren wordt het een gezellig feest voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar.

Bouwdoorp Duuk heeft dit jaar het thema *zomer* en wordt georganiseerd van zaterdag 20 augustus (13.00 uur) tot en met woensdag 24 augustus (12.30 uur) in en rondom de dependance van de Lindenberg in Aldenhof.

De inschrijving is inmiddels gestart. De teller loopt al aardig op maar er kunnen nog kinderen bij. Helaas kunnen niet meer dan 250 kinderen deelnemen en is op écht op, dus als je zin hebt: schrijf je snel in.

Bouwdoorp Duuk duurt drie hele en twee halve dagen waarin je hutten kunt bouwen van pallets (neem wel je eigen gereedschap mee: denk aan een hamer, zaag of knijptang) maar daarnaast zijn er nog vele andere activiteiten zoals creatief waar je lekker kunt knutselen en elke dag sport- en spelactiviteiten met op dinsdag een stormbaan. Ook worden er clinics gegeven door verenigingen/clubs uit de buurt. Er is een grote filmzaal in De Lindenberg met voor ieder wat wils aan leuke films waar je even lekker

bij kunt komen. In onze keukentent is iedere dag een snack te krijgen met je entreekaart, zoals frietjes, pannenkoeken maar ook lekkere vers gemaakte tomatensoep. Dat wordt dus elke dag lekker smullen. In ons bankgebouw kan je je meegebrachte 'eurootjes' wisselen voor onze eigen 'Duukaten' waarmee je in ons snoepwinkeltje iets lekkers kan kopen. Ook hebben we op het terrein een EHBO-post ingericht waar je geholpen wordt als je je pijn hebt gedaan. En we hebben nog veel meer. Op zondagmiddag mogen je ouders op bezoek komen.

Ben je na het lezen van dit stukje enthousiast en wil je je inschrijven of wil je meer weten? Kijk dan op onze website www.bouwdoorpdruk.nl. We hopen je eind augustus te zien in ons dorp.

Vrijwilligers

PS: Vind je het na het lezen van dit artikel leuk om je als vrijwilliger bij ons aan te sluiten? Dat kan natuurlijk ook! Dat kan voor een dagdeel (ochtend of middag), voor een hele dag of misschien wel voor alle dagen in de opbouwweek, tijdens Duuk en/of bij de afbraak. Voor meer informatie en actueel nieuws kijk op de website.

Tekst: Theo Becks. **Foto:** Mike Wiering

GILBERT DE BRUIJN: PARK STADDIJK

Na soms wel jaren onderwater te leven komt de larve naar boven, sluipt hij/zij uit het jasje en komt de prachtige libel tevoorschijn. Als je vroeg genoeg het park ingaat en langs de rietkragen loopt kun je ze vin-

den, kwetsbaar als ze nog niet zijn opgedroogd. Zet de wekker eens op vroeg en ga voor het ontbijt struinen en ontdekken.

Tekst en foto: Gilbert de Bruijn

HENK SIERO

Vijfentwintig jaar lang een begrip in Dukenburg, de Hubo in Malvert. Hier trof je Henk Siero die altijd raad en oplossingen had voor jouw kleine en grote klussen. Op 30 april is Henk op 91-jarige leeftijd overleden.

Dukenburg

Huisschilder Henk kwam in 1970 met zijn vrouw Gerda vanuit Maarssen naar Dukenburg. Met hun vier kinderen woonden ze in Meijhorst. Achtendertig jaar geleden werd ik achterbuurman van Henk die met tips en raad meehielp met de *inDukenburgering*. In 1995 hebben ze de winkel verkocht, verhuisden naar Weezenhof maar kwamen toch weer terug naar Meijhorst. Vanuit een appartement in de Schuijlenburch bleven ze betrokken bij de wijk, de kerk en het vrijwilligerswerk.

Apart plaatsje

Toen Henk in 2018 alleen overbleef verhuisde hij naar de Honinghoeve in Neerbosch-Oost. Maar Dukenburg, Meijhorst en de Ontmoetingskerk bleven een apart plaatsje houden bij Henk en daarom kwam hij nog vaak koffiedrinken in de Aanloop. Zijn kinderen brachten hem dan, zo ook bij het bezoek in februari 2019 toen de Dukenburger hem op de foto zette. Henk is bij Gerda begraven op de natuurbegraafplaats Maashorst in Schaijk.

Peter Saras

INFO BELANGENVERENIGING WEEZENHOF

Te hoog, te massief, vlak op de bestaande bebouwing. De nieuwbouw op de centrale plek van het winkelcentrum dreigt Weezenhof te beschadigen. De Belangenvereniging Weezenhof vindt dat het beter moet.

We willen zoveel mogelijk mensen een stem geven om dat te kunnen bereiken. Op 27 juni gaan we een nieuw bestuur kiezen en iedereen kan zich kandidaat stellen. De vereniging heeft een nieuwsbrief en wie e-mailt naar weezenhof.belangenvereniging@gmail.com wordt op de hoogte gehouden van alle details. De trein van de nieuwbouw rijdt door. Na de zomervakantie komen er een bestemmingsplan en een

Ontwerp nieuw winkelcentrum met flats

informatieavond van de gemeente daarover. We willen ons laten horen!

Tekst: Bestuur Belangenvereniging Weezenhof. Tekening: Dornick BV

VOORJAARSMARKTEN OP VRIJDAG 20 MEI

Niet omdat het Klaasmarkt- en Activiteiten-(voorjaars)evenement op vrijdag 20 mei jongstleden in afgeslankte vorm werd gehouden, maar ernstig tijdgebrek van deze stukjesschrijver op een drukke après-pandemiedag was de grote spelbreker. Het bleef dan ook bij een bliksembezoek aan beide adressen.

Zowel de Klaasmarkt in en vóór de Ontmoetingskerk als de informatiekramen en -tafels bij en binnenin het wijkcentrum werden bezocht. Er was voldoende aanbod aan spullen en aan informatie. Maar wat ontzettend fijn om na die stille ophokmaanden oude bekenden te mogen begroeten. Even bijpraten in goede gezondheid, hoe mooi is dat! Uit de gesprekjes kwam naar voren dat de bezoekers de rustiger opzet van Klaas- en Activiteitenmarkt niet eens vervelend vonden. Er was letterlijk meer ruimte om te slenteren, te kijken én kopen of informatie

Klaasmarkt

te verzamelen en dat voelde goed. Hopelijk was het resultaat voor de actieve betrokkenen in kerk en wijkcentrum ook naar tevredenheid? Nog meer mogen we met ons allen hopen dat

deze evenementen blijven terugkomen en niet verloren gaan.

Uitleg

Voor nieuwe bewoners van ons stadsdeel – en die zijn er, niet alleen in het Hof van Nijmegen – in het kort: de Klaasmarkt is een tweedekansgoederenmarkt die jaar in jaar uit plaatsvindt op het pleintje voor en in de zalen van de Ontmoetingskerk. De vaste datum is een vrijdag begin november. Eerst als Klaaswinkel met huishoudelijke spullen, elektra, speelgoed, kleding, boeken, sieraden, kunst, een koffiehoeke, een Soete Suykerbol én oliebollen, is sinds enkele jaren het dagevenement verder gegaan als Klaasmarkt. Een voorjaarseditie was/is er ook. Tijdens 'Dukenburg Present ...', later omgedoopt tot 'dit is ... Dukenburg' is er een programma met kramen rondom de kerk en de Ontmoetingstuin. Sinds enkele jaren sluit ook het Wijkcentrum Dukenburg/Meijhorst aan met een activiteitenmarkt, want in het wijkcentrum is dag in dag uit reuring. En er zijn instanties zoals Stip, StAAD (Stichting Anders Actieven Dukenburg), zorgverleners, Deel-de-dag Dukenburg (Sterker) en niet te vergeten de Stadswinkel en het zwembad. Bovendien organiseren vrijwilligers veel activiteiten in hartje Meijhorst. Denk aan biljarten, bordspelletjes, dansgroepjes, gezelligheidskoren en meer van dat soort bijeenkomsten. In het wijkcentrum zijn meerdere vergaderruimtes. Ook de overige wijkcentra, -huizen en -huiskamers bieden gevarieerde activiteiten aan.

Tekst: Hette Morrën. Foto's: Peter Saras

Activiteitenmarkt

Activiteitenmarkt

UPDATE DAKEN VERNIEUWEN MEIJHORST

Sinds begin juni zijn 115 van de 144 huurwoningen van woningcorporatie Talis in Meijhorst voorzien van een nieuw dak.

In het hele proces, er worden meer onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd, staan de huizen ongeveer zes weken in de steigers. Het ingrijpendste is toch het werk aan het dak. De zolder moet hiervoor grotendeels leeg zijn, wat voor de ene bewoner wel goed uitkomt en voor een andere niet zonder hulp. Eenmaal het complete dak er

af gehaald, worden eerst de pakken isolatiemateriaal naar binnen gehesen. Hierna komen de nieuwe dakpanelen, inclusief vochtwerende laag en panlatten, op de bestaande balken. Vervolgens komen er nieuwe dakpannen op het dak. De binnenisolatie bestaat uit een kunststoffolie en twee lagen isolatiemateriaal. Op de foto is de folie en de eerste laag isolatie aangebracht. Het geheel wordt met panelen voorzien en met een witte kunststoflaag afgetimmerd.

Tekst en foto's: Peter Saras

Isolatie daken in Aldenhof en Meijhorst

De dakisolatie bestaat uit: een kunststoffolie laag en tweemaal Eurothane Silver PIR-hardschuim isolatieplaat van Recticel met een kern van hard polyisocyanuraatschuim. Totaal ongeveer 17 centimeter dik. Brandklasse: Euroclass B s2 d0, heel moeilijk brandbaar.

NIEUW ASFALT

Eerste deel Van Boetbergweg weer glad

Het was slecht wanneer je Dukenburg met de auto vanaf de Hatertsebrug naderde. Laveren tussen de gaten in het wegdek van de Van Boetbergweg. Maar staduitwaarts zijn op 20 mei de eerste werkzaamheden afgerond en ligt er een mooi glad wegdek.

In 2023 komt de Van Boetbergweg richting Hatert aan de beurt voor vernieuwing. Ook zal dan de kruising Van Boetbergweg – Van Apelterenweg aangepast worden. De nu vernieuwde wegdelen hebben hun oorspronkelijke structuur behouden, 2 x 2 rijstroken. Wel zijn door de belijning de rijbanen optisch versmald. Dit is een veel toegepaste methode om de snelheid te drukken. In juni was er nog wel enige tijd een versmalling voor het vernieuwen van de bushalte. Het leek of er niets gebeurde maar de meeste tijd zat in het uitharden van het beton.

Meld&Herstellijn

Dukenburg heeft nog veel plekken met een slecht wegdek, goed is hier te zien wat bezuinigingen doen. De andere slechte wegdelen komen de volgende jaren aan bod, afhankelijk van de gemeentelijke financiën en ernst van schade. Zeker is dat er in Dukenburg een inhaalslag gemaakt moet worden. Het is raadzaam slechte en verslechterde stukken te melden via de website of *Meld&Herstellijn*-app. Gevaarlijke stukken zullen dan aangepakt worden. Veel meldingen over een bepaald stuk weg gaan ook bepalend zijn voor de volgorde van reparatie.

Tekst en foto: Peter Saras

DUUK&DINNER

Elke laatste vrijdag van de maand vindt in Wijkcentrum Dukenburg in Meijhorst *Duuk&Dinner* plaats. Dan wordt de grote zaal omgebouwd tot restaurant.

Onze doelstelling is binden en verbinden. Om zo jong en oud samen te laten eten en een stukje eenzaamheid te doorbreken. Elke maand is er een ander thema. Met kerst is er een heus kerstdiner. We eindigen in juni met een leuke barbecue. In juli en augustus hebben de vrijwilligers vakantie, maar in september begint het nieuwe seizoen weer.

Duuk&Dinner valt onder de stichting VAD en draagt bij aan het bestuur van de organisatie. De penningmeester van deze stichting gaat over alle officiële inkomsten. Onze fooienpot valt er buiten. Daar wordt iets gezelligs voor de vrijwilligers mee georganiseerd.

Nu corona naar de achtergrond is verschoven willen wij dit leuke evenement weer oppakken, maar dit gaat niet zonder actieve vrijwilligers.

Dus ben jij diegene die het leuk vindt om een glimlach op iemands gezicht te toveren en een dank je wel als schouderklopje ziet dan zoeken wij jou.

Wij zoeken koks, hulpkoks, keukenhulpen en mensen voor het uitserveren en de bediening. Ook zoeken wij creatieve mensen die de aankleding van ons restaurant op zich willen nemen en tafels willen dekken. En uiteindelijk alles opruimen, afwassen en met een grote glimlach weer naar huis. Zelf eet je ook een hapje mee, dus koken hoeft thuis niet meer deze avond. Interesse in één van onze vacatures of vragen mail ons: bouwdorpDuuk@outlook.com.

Tekst: Yvonne Nicolassen

Foto: Peter Saras

PLUKROUTE MEIJHORST GEOPEND

Marijn van Klinger en wethouder Bert Velthuis openen de plukroute in Meijhorst

Het was een heel zonnige zondag die 22e mei toen een gezelschap van ongeveer vijfentwintig mensen samen kwam in de 52^e straat Meijhorst.

Er waren gezonde hapjes en na een drankje was er een korte uitleg over het ontstaan en de realisatie van de *Plukroute*. Wethouder Velthuis haalde het werk van de vrijwilligers aan, zonder hun gaat het niet. Daarna onthulden initiatiefneemster Marijn van Klinger en wethouder Bert Velthuis het informatiebord. De groep wandelde vervolgens langs de complete route. Hier nogmaals de route, nu met start vanaf het onthulde informatiebord.

De plukroute

We starten bij de plantvakken aan de 52^e straat Meijhorst (uitgaande kant bij de hoek 12^e straat). Hier staat ook het informatiebord. De acht plantvakken in de groenstrook zijn voornamelijk gevuld met bessenstruikjes. Onder andere vind je hier de josta- en

zwartebees. Van hier loopt de route naar de 50^e straat bij het *Wijkpark Meijhorst*. Hier staat een vijftal tipi's, waar allemaal eetbare kleinfruitklimmers tegenaan geplant zijn. De route gaat verder naar de 10^e straat Meijhorst (uitgaand) waar zes lindebomen en twee pecannotenbomen geplant zijn tussen de Schakel en de Horizon. Vervolg over het pad achter zorgcentrum de Horizon naar de sporthal, hier is de buurtmoestuin. Tussen de Meijhorst-maisonnettes door kom je bij het *Amfiplaza*. Hier zijn twee uiensoep-, twee kersen- en twee walnootbomen geplant. Rond het Amfiplaza staan zeven tamme kastanjes. Neem het pad links langs de basisschool de Meiboom. Aan de voorkant van de school is een boomgaard met laagstam appels-, peren- en abrikozenbomen. Tussen de bomen staan ook aalbessen en enkele vaste bloemen. Na oversteken van de 12^e straat kom je weer bij het startpunt in de 52^e straat.

Tekst en foto: Peter Saras

Verkrijgbaarheid de Dukenburger

Aldenhof: de Lindenberg. **Lankforst:** Gezondheidsplein Dukenburg. **Malvert:** Jumbo, Scheepers rijwielen. **Meijhorst:** Albert Heijn, Ontmoetingskerk, Wijkcentrum Dukenburg, Zwembad Dukenburg. **Staddijk:** Trainingscentrum Michi. **Tolhuis:** Creatief Centrum Nijmegen-Zuid. **Weezenhof:** Cafeteria Çiçek Yeliz, Huis van Weezenhof. **Zwanenveld:** Albert Heijn XL, Bibliotheek Zwanenveld, Brood & Bijzaken, Primera, Pronk, Duurzaam Wonen.

Lezingen Werkgroep Caribische en Aziatische Cultuur Nijmegen populair

Wist u dat er drie tot vier keer per jaar boeiende lezingen of bijeenkomsten worden gehouden in Wijkcentrum Dukenburg over het Surinaamse of Caribische erfgoed?

De belangstelling hiervoor is groeiende, mede door de toenemende aandacht voor het slavernijverleden en de rol die Nederland heeft gespeeld in migratiebewegingen vanuit verschillende continenten (ook vanuit het Aziatische continent) naar Suriname en het Caribisch gebied.

WCACN is een begrip

De leuke en interessante lezingen worden georganiseerd door de *Werkgroep Caribische en Aziatische Cultuur Nijmegen*. De WCACN is sedert 2015 in Nijmegen actief en bij verschillende mensen in en buiten Nijmegen inmiddels een begrip. De werkgroep is destijds opgericht omdat er onder Caribische en Surinaamse Nijmegenaren een groeiende behoefte bestond om meer te weten over de achtergrond en herkomst van de eigen culturele verworvenheden. Maar al gauw bleek dat deze behoefte ook aanwezig was bij veel meer personen. De bijeenkomsten zijn toegankelijk voor een ieder, omdat de werkgroep zich niet alleen richt op personen van Surinaamse, Antilliaanse of Arubaanse afkomst. Iedereen die belangstelling heeft voor het historische en culturele erfgoed van Suriname of het Caribisch gebied is van harte welkom. De activiteiten hebben grotendeels een cultureel-educatief karakter. Ze hebben betrekking op taal, cultuur, historie, architectuur, diaspora, literatuur, poëzie, kunst, zang en muziek. Ook de behoefte om elkaar te ontmoeten is groot. Hiervoor krijgt men na elke bijeenkomst een uurtje de gelegenheid.

Zorgvuldig voorbereid

De bijeenkomsten worden zorgvuldig voorbereid door een kernteam van de werkgroep in samenspraak met de gastsprekers. Inmiddels zijn zeer uiteenlopende onderwerpen aan de orde geweest. De gastsprekers zijn deskundigen die op wetenschappelijk, literair, artistiek of maatschappelijk terrein grote verdiensten hebben gehad. Verschillende sprekers die tot nu toe lezingen hebben verzorgd, hebben ook een band met

Goed bezochte lezing over de Slavenregisters

Nijmegen. Ze wonen hier (José Maria Capricorne), hebben hier gestudeerd (prof. dr. Michiel van Kempen), werken hier (dr. Coen van Galen) of komen regelmatig op bezoek in de stad bij vrienden (dr. Valika Smeulders).

In Wijkcentrum Dukenburg

De lezingen vinden plaats in Wijkcentrum Dukenburg en wel op een zaterdag van 12.00 tot 17.00 uur. Na het officiële programma is er een informele ontmoeting met elkaar in de ontmoetingsruimte van het wijkcentrum. In een gezellige sfeer wordt onder het genot van een drankje niet alleen verder gepraat over de lezing maar worden ook persoonlijke ervaringen uitgewisseld over heden en verleden.

Geringe bijdrage

De werkgroep ontvangt tot nu toe geen subsidie van derden. Alle kosten worden door het kernteam zelf opgebracht. Daarom wordt een kleine bijdrage van 2 euro gevraagd aan de bezoekers. In de pauze is er doorgaans een lekkere Surinaamse of Caribische snack beschikbaar tegen een zacht prijsje. Centraal staat immers kennis delen, ontmoeten en gezelligheid.

Informeren

Als u ook geïnformeerd wilt worden over de boeiende en gezellige bijeenkomsten van de

WCACN, kunt u uw naam en e-mailadres doorgeven via de website van de werkgroep (zie onder) of aan een van de volgende leden van het kernteam: • Wendla Aalstein (wendla@chello.nl), • Ronney De Abreu (ronney@deabreu.nl), • Johan Dwarkasing (johan_dwarkasing@hotmail.com) en • Henk Moeniralam (hmoenir@gmail.com).

Volgende bijeenkomst

De volgende bijeenkomst is gepland op zaterdag 3 september in Wijkcentrum Dukenburg. Deze gaat over de Evangelische Broeder Gemeente (EBG) in Suriname, ook wel de Hernhutters genoemd, die na de komst van de eerste Duitse zendelingen in Suriname in 1735 grote invloed hebben gehad op verschillende terreinen in het land.

U hoeft zich niet van tevoren aan te melden voor de bijeenkomsten, maar het is prettig als dat wel gebeurt. Vindt u het interessant om te weten welke bijeenkomsten al zijn gehouden door de WCACN, wie de gastsprekers waren en wat ze hebben verteld of vertoond? Raadpleeg dan de site van de werkgroep: www.wcacn.nl.

Tekst: Henk Moeniralam

Foto: archief WCACN

MENSEN HELPEN OM ENERGIE TE BESPAREN? WORD ENERGIEFIXER!

Jean Pi re Willems, EnergieFixer

Wat doet een EnergieFixer?

EnergieFixers helpen straks Nijmegenaren met een slecht geïsoleerd huis gratis met energiebesparende maatregelen. Bijvoorbeeld door met tochtstrips of andere kleine aanpassingen ervoor te zorgen dat de warmte beter binnen blijft of dat de verwarming beter gaat werken. Zo verbruik je minder energie en woon je comfortabeler. Gratis en voor niks. Win-win!

Hoeveel werk je als EnergieFixer?

De fixers gaan na de zomervakantie van start in Meijhorst, Zwanenveld en Aldenhof. De eerste  chte Dukenburgse EnergieFixer is er al. Hij heet Jean Pi re Willems, de zoon van Frank Willems, en woont al zijn hele leven in Dukenburg. Hij komt uit de bouw en hoewel hij de meeste tijd van de week voor zijn tante moet zorgen, werkt hij straks drie dagdelen als EnergieFixer. Jean Pi re is er al helemaal klaar voor.

Begeleiding, goed gereedschap en een mooi salaris

Wil je ook EnergieFixer worden? Je wordt goed ingewerkt, krijgt goed gereedschap  n een mooi salaris. Niet iedereen heeft een technische achtergrond of ervaring, bijvoorbeeld in de bouw of als klusser. Daarom zorgt de gemeente Nijmegen ervoor dat je een korte, interessante opleiding krijgt waarmee je goed aan de slag kunt.

Meld je aan op nijmegen.nl/energiefixer.

Tekst: gemeente Nijmegen

Foto: Patrick Dorrestein

De kosten voor boodschappen, maar vooral ook van energie, met name aardgas, stijgen fors. Daardoor komen steeds meer mensen in geldproblemen. Vooral als hun woning niet goed geïsoleerd is. In Dukenburg staan veel van dit soort huizen, huurhuizen  n koophuizen, die beter geïsoleerd zouden kunnen worden.

De gemeente Nijmegen wil het komende jaar duizenden bewoners helpen minder energie te verbruiken, zoals het gasverbruik. Dat doen we samen met Perry Ubeda  n een team van EnergieFixers. Wil je ook

EnergieFixer worden? Lees dan verder en ga als eerste aan de slag in Meijhorst, Zwanenveld en Aldenhof.

Perry Ubeda

Meervoudig wereldkampioen Perry is een man van het volk, geboren en getogen Nijmegenaar. Hij weet vanuit zijn jeugd wat armoede is. Hoe het is om te wonen in een slecht geïsoleerd huis. Daarom is Perry extra gemotiveerd om mee te helpen mensen te vinden die wat willen doen aan die slecht geïsoleerde huizen, EnergieFixers vinden die dit soort huizen in Dukenburg gaan verbeteren.

ONTMOETINGSPLEKKEN VOOR ROUW EN VERLIES

In juli en augustus starten de eerste *Ontmoetingsplekken voor Rouw en Verlies* bij de Ontmoetingskerk (Meijhorst 70-33), Huis van Compassie en de Wijkfabriek.

Bijna iedereen wordt wel eens geconfronteerd met rouw en verlies. En veel mensen hebben geen of weinig mogelijkheid om dit te delen, terwijl ze misschien wel die behoefte hebben. Om dit te verhelpen slaan de komende jaar vijf Nijmeegse organisaties (Huis van Compassie Nijmegen, Wijkfabriek

Wolfskuil, Ontmoetingskerk, Centrum Ontmoeting in Levensvragen en ZinPlus) de handen ineen om in de stad verschillende ontmoetingsruimten voor rouw en verlies te openen. Zij willen een luisterend oor bieden aan iedereen die te maken heeft met verlies en behoefte heeft gehoord te worden. De Ontmoetingsplekken voor Rouw en Verlies willen een veilige en laagdrempelige ruimte bieden waarin mensen hun verhaal van hun dagelijkse verlies en de dagelijkse rouw kunnen vertellen en met elkaar kunnen delen.

De ontmoetingsplekken in de Ontmoetingskerk zijn op de woensdagen 6 en 20 juli, 3 en 17 augustus van 14.00 tot 16.00 uur. Op 17 augustus is er een themagesprek: verlies van werk en inkomen.

Voor meer informatie neem contact op met de organisaties of mail naar onze coördinator katrien@huisvancompassienijmegen.nl, 06 27 27 47 89.

**Tekst: Katrien Van den Bergh,
Huis van Compassie**

TOEKOMST VAN DE LINDENBERG ALDENHOF

In de vestiging van de Lindenberg in Aldenhof worden vanaf volgend jaar mogelijk meer activiteiten georganiseerd. Het huidige contract van de Lindenberg met de gemeente Nijmegen loopt in 2023 af. In verband daarmee lopen er op dit moment verschillende gesprekken met de Lindenberg over de toekomst van het pand.

De gemeente richt zich vooral op 'het (voorlopig) behouden van de Lindenberg voor Aldenhof en het creëren van meer reuring op deze locatie', zo is bericht aan het wijkplatform Aldenhof. De gemeente zegt ook toe dat ze - zodra er meer duidelijkheid is - 'het platform Aldenhof zal betrekken bij de ontwikkelingen.'

In Aldenhof is behoefte aan meer mogelijkheden voor ontmoetingen tussen mensen. In de basisschool de Aldenhove is inmid-

dels op 17 juni een eerste koffie-uurtje voor wijkbewoners gestart. Er worden gesprekken gevoerd met Talis om te bezien of het ketelhuis ook een functie voor de wijk kan krijgen. Zie ook de vorige Dukenburger. Daarnaast ligt er een toezegging aan het platform van de projectontwikkelaars die het voormalige bejaardencentrum de Doekenborg gaan verbouwen. Ook zij willen in gesprek met het buurtplatform.

Nu blijkt dus mogelijk ook de Lindenberg Aldenhof in beeld te komen als ontmoetingsplek voor de wijkbewoners. Bewoners die ideeën hebben over nieuwe activiteiten of zelf iets willen organiseren worden gevraagd contact op te nemen met het wijkplatform. Dat kan via het e-mailadres bewonersaldenhof@hotmail.com.

Tekst en foto: Toine van Bergen

ALDENHOF

Fietsstrook rondweg verder verslechterd

De fietsstrook langs de rondweg in Aldenhof ziet er steeds slechter uit. Vorig jaar meldden wij al dat vooral aan de noordkant de rode strook er slecht uitziet. Deze kant is sindsdien hier en daar met wat koud asfalt iets opgeknapt. Maar nu ligt ook de zuidkant er slecht bij. Zoals nabij de bushalte aan de 12^e straat. Het intensieve verkeer door de renovaties en aanleg van nieuwe leidingen zullen hieraan zeker hebben bijgedragen. Wanneer een en ander aangepakt gaat worden is nog steeds onduidelijk. De gemeente geeft vaak voorrang aan het up-to-date houden van het stadscentrum en haar directe omgeving.

Tekst en foto: Toine van Bergen

Duukjes

Duukjes zijn gratis, niet-commerciële advertenties voor lezers van de Dukenburger. Ook een advertentie plaatsen? Mail naar info@dedukenburger.nl.

Dierenbescherming zoekt collectanten

In de week van 2 tot en met 8 oktober vindt de jaarlijkse collecte van de Dierenbescherming plaats. Wilt u zich ook inzetten voor de dieren en helpen als collectant in uw eigen wijk? Met een paar uurtjes van uw tijd zijn wij al heel blij! Voor meer informatie of aanmelden, ga naar <https://www.dierenbescherming.nl/collecte>.

RENOVATIE WONINGEN TALIS IN ALDENHOF

In 2021 is Talis gestart met groot onderhoud aan haar huurwoningen in Aldenhof.

Dit was een grote aanpak waarbij de daken vervangen, de voegen hersteld, de buitenmuren geïsoleerd zijn en het houtwerk geschilderd is. Wijkplatform Aldenhof is

benieuwd hoe de huurders dit ervaren hebben. Daarom vragen wij hen of zij dit met ons willen delen, het liefst per e-mail naar bewonersaldenhof@hotmail.com. Wij komen er in een volgend nummer op terug.

Tekst: Pierre Sophie, voorzitter Wijkplatform Aldenhof

BOOMKLEVER

Tijdens een wandeling in de Berendonck stuitte mijn man op deze jonge vogel op de weg. We denken dat het een boomklever is. Hij heeft 'm op een tak gezet om 'm in veiligheid te brengen. Leuk weetje dat de boomklever aan zijn naam komt, omdat hij via de stam naar boven en beneden kan lopen.

Tekst: Petra Cuppens-Schrijver

IN WIJKCENTRUM

Bijeenkomsten mentale gezondheid

Zit jij soms ook zo te piekeren, of ken je iemand die daar veel last van heeft?

Wijkcentrum Dukenburg is dé plek waar je naar toe kan gaan. Piekeren doen we allemaal, maar hoe kan je daar nou het beste mee omgaan? Hoe kan je er minder last van hebben?

Irm Staarink van Pro Persona Preventie en Jhadir Mohamed Said van Nafsi helpen vrouwen én mannen met een niet-westerse achtergrond om hun mentale gezondheid te verbeteren. Meer informatie? Bel Jhadir 06 87 02 47 51 of Irm (026) 312 44 83.

Het project wordt ondersteund door huisartsen uit de wijk. Mentale gezondheid, belangrijk voor iedereen!

Tekst: Irm Staarink en Jhadir Mohamed Said, huisartsen Dukenburg, gezondheidsmakelaar Rebecca Kramer GGD

SPEELBOOM IN WEEZENHOF

Met de storm van 18 februari sneuvelden diverse bomen in Dukenburg, daarbij waren enkele forse exemplaren in Weezenhof.

Een heel rijtje ging om aan de 70^e straat en voor de *Hippe hoogbouw* vielen enkele mooie exemplaren. Ook in de 31^e straat pal naast de speeltuin overleefde een boom het niet. Bewoners kwamen direct in actie om de boom als 'speelboom' te behouden en buurtkinderen adopteerden de boom met-

een. Zo ontstond al snel een natuurlijk klim- en klauterobject.

Door een aanvraag te doen in *MijnWijkplan* omarmde ook de gemeente dit plan. Ze liet de boom bewerken: snoeien, schillen en de gevaarlijk stukken eraf halen. En er werd goed gekeken naar de veiligheid. Begin juni wachtte men alleen nog op een keuring, maar de *speelboom* ligt nu klaar om beklommen te worden.

Tekst en foto: Peter Saras

VRAGEN OVER REGELS EN PAPIEREN?

EEN GOED IDEE VOOR DE BUURT?

ZORG OF HULP NODIG?

ANDERE MENSEN HELPEN?

NIEUWE MENSEN ONTMOETEN?

Kom naar
de Stip!
Samen maken
we de wijk

Stip Dukenburg

Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39

Maandag t/m vrijdag: 9.30 - 12.00 uur

dukenburg@stipnijmegen.nl

BALKONGYM 2.0

Precies twee jaar geleden, mei 2020 was er midden in lockdown/coronatijd, een geslaagd evenement om mensen in beweging te krijgen. Juist mensen in appartementsgebouwen, min of meer opgesloten door de omstandigheden, werden benaderd om op muziek mee te doen. Het lijkt er nu op dat het een jaarlijks evenement gaat worden.

Op vrijdag 20 mei 2022 was het in Meijhorst bij wooncentrum de Horizon en seniorencomplex de Meiberg ook weer zover. Een versie 2.0 waarbij de muziek luid over straat knalde.

Die muziek kwam uit de tuin van de Horizon waar veel bewoners in het zonnetje op het grasveld en op de balkons genoten van het spektakel. Schoolkinderen van de Meiboom liepen mee in de polonaise maar moesten bij het voorbijgaan aan de luidspeakers wel even de vingers in de oren houden.

Aan de 10^e straat Meijhorst hadden bewoners van de Meiberg zich verzameld op het grasveld voor het complex en net als bij de Horizon zweepten kleurrijk verklede medewerkers de sfeer behoorlijk op.

De bussen reden even wat langzamer, fietsers stonden even stil, het zonnige weer deed de rest.

Tekst en foto: Peter Saras

DOEL GEMIST IN TOLHUIS

In De Dukenburger van mei (pag. 37) staat een artikel over het burgerinitiatief in Tolhuis 62e straat, de plaatsing van twee voetbaldoelen op het grasveld. Hoe staat het daarmee?

Vermoeid loop ik naar huis, mijn aandacht bij mijn benen en voeten. Ik herken stemmen vanaf een balkon en kijk omhoog.

‘Hebben jullie het artikel in De Dukenburger gezien?’, vraag ik enthousiast aan Angélique, Edwin en Mila.

‘Heb jij dát gezien?’ Angélique werpt met een hoofdknik haar blik over mij heen richting het grasveld aan de overkant van de straat. Ik draai me om. Het veld waar ik zojuist achteloos aan voorbij ben gelopen, is kaal. De voetbaldoelen zijn weg.

‘Hoezo dat?!’

‘Een toezichthouder kwam aan de deur. Het is gemeentegrond. We moesten het afbreken.’ Angélique heeft eerst nog contact opgenomen met de wijkregisseur voordat Edwin aan de slag ging. Ik weet niet of hij daar hulp bij gehad heeft van Mila.

‘Wat nu?’, vraag ik haar.

‘Ik ga niet meer voetballen.’ Ze is aangeslagen.

‘Na de zomervakantie kunnen we een ver-

zoek indienen bij de gemeente.’ Angélique wil er wel werk van maken.

Ik: ‘Hadden ze dan niet tot na de zomer kunnen wachten? Hier heeft toch niemand last van.’

‘Het lijkt er anders wel op, want er was een melding gemaakt, zeiden de handhavers.’

Peter Saras heeft inmiddels de wijkregisseur hierover gesproken. Hij laat weten: ‘Ze vinden het jammer dat erover is geklaagd door buren, want toen moesten ze optreden. Contact met afdeling sport en spel leerde dat hier de komende twee jaar niets mee gedaan zal worden. Over twee jaar komen alle speelgebieden

in Dukenburg aan de orde. Ook via MijnWijkplan aanvragen om het uit een ander budget te verkrijgen is bekeken en zal afgewezen worden omdat het bestemmingsplan hier geen mogelijkheid voor geeft. Van de andere kant is het wel zo dat als je het bij MijnWijkplan indient en er veel likes op komen, versterkt dit straks, wanneer de speelgebieden in Dukenburg aangepast worden, je motivatie. Zodra iets vast verankerd staat, komt aansprakelijkheid aan de orde. Wanneer het losse doeltjes zijn die weggehaald worden bij niet gebruik (als het eens een paar dagen blijft staan geen punt), mag het wel.’

Het initiatief krijgt een herkansing. Angélique heeft het als project ingediend bij MijnWijkplan. Wil je dit idee ondersteunen, geef het dan een hartje. Ga hiervoor naar <https://nijmegen.mijnwijkplan.nl/project/doeltjes-op-grasveld-62e-sstraat-tolhuis> (maak zo nodig een account aan). Je kunt Angélique ook mailen via a.argante4767@gmail.com. Als je bezwaar hebt, kun je haar dat laten weten. Dan is overleg mogelijk.

Tekst: Anja Strik en Peter Saras

Foto: Angélique Argante

ZELFGEMAAKTE WENSKAARTEN

We kennen al de tuinbibliotheekjes, maar een kastje bij de deur kan ook voor andere doeleinden gebruikt worden. Neem de vitrinekast in de 31e straat Zwanenveld. Die kast is van Mariska Peters. Ze maakt wenskaarten, hobbymatig. Voor kleine prijsjes zijn ze te koop en dat zelfs buiten winkelsluitingstijd. Neem wel gepast kleingeld mee; een geldkistje hangt aan de zijkant van de vitrinekast. Verzoekjes voor speciale kaarten zijn geen probleem: bel even aan of laat je gegevens met de vraag/wens achter in de brievenbus. Mariska neemt dan contact op. Het kastje hangt aan het schuurtje van Zwanenveld 31-43. Je vindt het kastje aan het wandelpad tussen de 31^e en 37^e straat.

‘Kom je gauw een keertje kijken?’, vraagt Mariska op Facebook.

Tekst en foto: Peter Saras

LEVEN IN LANKFORST JUNI 2022

De Dukenburger volgt het *Leven in Lankforst*-project van woningcorporatie Woonwaarts. Het uiteindelijke doel zal zijn de leefbaarheid in de maisonnettebuurt te verbeteren.

Naast een sociaal deel, in nauwe samenwerking met bewoners en welzijnsorganisaties, komt er een duidelijke verbetering van de woningen. In heel Dukenburg volgt *de Dukenburger* de renovatie- en isolatieprojecten in Dukenburg.

De focus ligt nu op de maisonnettes. In Dukenburg staan er momenteel 27 van deze woonblokken. In de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw gebouwd zijn ze nu aan renovatie toe. In Malvert kregen ze luxe schuifpuien en een open karakter, in Aldenhof kwamen er complete kunststof kozijnen plus een hybride energievoorziening en in Meijhorst wil men het proberen met deelreparaties. Bij *Leven in Lankforst* heeft men gekozen voor complete vernieuwing.

Eerste woonblok met nieuwe kozijnen

Half juni is het eerste maisonnetteblok in Lankforst voorzien van nieuwe kozijnen. Was het bij de eerste woningen soms nog wat zoeken, bij de laatste woningen (foto) ging het al heel soepel. We waren erbij toen de laatste twee woningen nieuwe kozijnen kregen. Nadat het oude houtwerk compleet verwijderd en alle uitsteeksels gladgestreken waren was het inhijzen van de nieuwe delen binnen een uur gedaan. Alles zit er bij de nieuwe kozijnen al in, de deuren, ramen, glas en hang- en sluitwerk. Vervolgens kan er met de afwerking begonnen worden, er komt isolatie voor de betonnen geveldelen en het dak krijgt een dikke isolatielaag. Alles voor een beter (lager) energieverbruik.

Gevoel van beter wonen

Maar ook van binnen worden de woningen aangepakt, ‘Het moet bijdragen aan de verhoging van kwaliteit van *Leven in Lankforst*’, zo stelt Woonwaarts in hun documentatie. Waar verder te lezen is: ‘Een nieuwe keuken en nieuw sanitair geven mensen meer een gevoel van beter wonen dan als alleen kozijnen vervangen worden’. Verder krijgen alle huizen aan de zonkant op de slaapkamers screens en in de woonkamer screens of een zonnescherm.

Na de zomer meer *Leven in Lankforst*.

Tekst en foto: Peter Saras

Word jij natuurpedagogisch medewerker bij Struin?

Ben jij altijd buiten te vinden en wil jij jouw passie voor de natuur overbrengen op kinderen? Dan zoeken wij jou!

Als natuurpedagogisch medewerker bij Struin...

- Ben jij (bijna) altijd buiten aan het werk;
- Neem je initiatieven en denk je in oplossingen;
- Heb je een groot verantwoordelijkheidsgevoel en kun je goed in teamverband werken;
- Geef je kinderen natuurbelevissen mee die ze zich de rest van hun leven kunnen herinneren;
- Heb je al enige kennis van de natuur of ben je bereid deze op te krikken;
- Ben je bevoegd om te werken op het kdv en/of de BSO.

Geïnteresseerd? Stuur je CV en motivatie naar sollicitatie@struin.nl of bel naar 06-51717872!

struin.nl/vacatures

STRUIN

DE STAD BEN IK - HOE VERWACHTINGEN TE LATEN...

Met een blik van nieuwsgierigheid struinen wij – Anja en Christeljohn, beiden Dukenburgers – door de wijken van Nijmegen. We zijn er niet op uit om de mooie paden te bewandelen, maar om ons te verwonderen over wat we op ons pad ontdekken.

Het zebrapad overstekend richting de hoofdingang van het CWZ vragen we ons af wie of wat hier komt voor groot en klein onderhoud. We zullen straks lunchen in een echte autoshowroom, maar laten we niet op onszelf vooruitlopen. Links, rechts, links komen we op een paadje langs de polikliniek Jonkerbosch van het CWZ.

‘Hier zat vroeger toch het rouwcentrum Barbara Dela?’

‘Ja, dat klopt,’ antwoordt een man die naar buiten komt.

Voorbij de rotonde tegenover de ingang van het voormalige schippersinternaat gaan we door een bosschage en ontdekken een heuse midgetgolfbaan. Hoezo midgetgolfclub 't Valkhof? Vroeger lag het parcours daar. Het heeft plaats moeten maken voor het gelijknamige museum. Verderop in Jonkerbosch wekken enkele straten in de emancipatiebuurt de indruk van een modern begijnhof. Van hieruit belanden we via de Rentmeesterhof in de dierenbuurt. Naast bever, alligator, tijger en ree en nog vele andere diernamen verschijnen er een paar mythische jagers, Nimrod en Hubertus. De wijnhandelaar Petrus Vos is een vreemde eend in de bijt (Vossenlaan).

*De witte langnek
ook wel berk genoemd
verlicht de Giraffestraat*

De mens komt niet enkel als rentmeester van de natuur in beeld, maar ook van een stuk cultuur. De Mayerete-woningen – witte betonnen twee-onder-één-kappers die na WOII als noodwoningen zijn gebouwd – worden sinds 2008 officieel als monumenten gekoesterd.

‘Mijn moeder noemde ze Magrietwoningen’, zegt Anja. Ze stonden ook in haar geboortedorp Valkenswaard, maar hebben daar de tand des tijds niet doorstaan.

De sirene van het luchtalarm loeit en brengt ons bij de tijd. Inmiddels is het gaan regenen en het is knap koud. Daarom gaan we bij autobedrijf Lammerts naar binnen. Ja, we mogen er onze lunch nuttigen. Aan een tafel tussen de glimmende auto's warmen we op.

Weer buiten struinen we nog her en der. Christeljohn beseft dat zij een heel ander beeld had van de wijk Hazenkamp, rijker, weelderiger, chiquer.

‘Hoe kom ik daarbij?’

We houden het voor gezien, want koude handen doen Christeljohn verzuchten: ‘Als we nog langer doorlopen, ga ik me zielig vinden.’

Haar verwarring neemt toe als ook bij een volgende wandeling het Willemskwartier zich niet naar haar beeld voegt. De armoedige sfeer die ze verwachtte, vindt ze enkel terug vooraan in de Willemsweg. Vervallen gevels wisselen af met opgeknapte.

Er is een ratjetoe aan eetgelegenheden, al dan niet met exotisch beschilderde rolluiken. Een darkstore met zijn fietsen op de stoep, heeft zich ertussen genesteld.

De overgang naar renovatie en nieuwbouw is vrij abrupt. Het Willemskwartier als geheel ligt er fraai bij. We bewonderen het voorzieningencentrum 't Hert. Binnen gaan we op het

geluid van zangstemmen af; het parkinsonkoor repeteert.

In één van de straten spotten we een reiger op de nok van een dak. Voetje voor voetje schuift hij richting dakgoot. Hij blijkt op weg naar een vis, niet van het maatje hap-slik-weg. Af en toe heeft hij hem reikhalzend beet. Uiteindelijk terug op de nok ontglipt hem de vangst, om aan de andere kant van het dak te verdwijnen.

Leonard Nolens, Laat, Thijmstraat

splendorfabriek.nl

Op de Sint Annastraat lopen we langs de opvallende gevel van de Splendor Fabriek. We komen achterom via de Groenestraat op de Gorterplaats en zien dat allerlei bedrijfjes zich in de voormalige gloeilampenfabriek hebben gevestigd. Nieuwsgierigheid straalt blijkbaar van onze gezichten af, want een man nodigt ons binnen. Zijn Connigo-ijscowagentje wordt opnieuw beletterd. Hij toert ermee rond.

‘Een standplaatsvergunning voor evenementen is duur. Je moet die altijd lang van tevoren aanvragen en maar afwachten wat het weer gaat doen.’

Wat valt er veel te ontdekken achter een gevel en letters.

Wordt vervolgd.

Tekst: Anja Strik en Christeljohn Roothans

Foto's: Anja Strik

*Powered by
Perry Ubeda*

**PERRY
"DYNAMITE"
UBEDA**

Nijmegen

EnergieFixers gezocht

Nijmegen helpen besparen

en zelf mooi verdienen?

Nijmegen heeft jou nodig om huizen in de stad energiezuiniger te maken. Dat héłpt het klimaat én de portemonnee van veel Nijmegenaren.

Word je ook EnergieFixer? Je krijgt een korte opleiding, goed gereedschap én een mooi salaris.

Meld je nu aan op nijmegen.nl/EnergieFixer

Richt uw woning mooier in met **Wennekers Nijmegen**

WENNEKERS
NIJMEGEN

Groenestraat 2A Nijmegen
(hoek St. Annastraat)
T: (024) 356 01 04
E: info@wennekers-nijmegen.nl

Gordijnen, zonwering, vloeren ...en meer

www.wennekers-nijmegen.nl

Met een beetje hulp langer thuis

Praktische hulp
Ouderenadvies
Deel de Dag
Veilig wonen

Langer Thuis is er voor ouderen in Nijmegen die zelfstandig wonen en dat zo lang mogelijk op hun eigen manier willen blijven doen.

www.langerthuisnijmegen.nl
088 - 00 17 121

Onderdeel van Sterker sociaal werk

WINNEN MET PLASTIC+

Plastic+ is een goede grondstof voor nieuwe producten. Bijvoorbeeld een nieuwe shampoofles. Het is daarom belangrijk om plastic+ goed te scheiden en geen ander afval bij het plastic+afval te doen. Jij scheidt toch ook jouw plastic+?

**Samen gaan we
voor de winst!**

www.dar.nl/plastic | info@dar.nl | 024-3716000

SCHEIDEN DUS!

Dar

Dehue

ADMINISTRATIEKANTOOR

Administratiekantoor Dehue
"het kantorencentrum"
Kerkenbos 1103b
6546 BC Nijmegen

Telefoon: 024-6637870
E-mail: info@dehue.nl
Internet: www.dehue.nl

Al decennia het betaalbare adres voor uw boekhouding, jaarrekening, salarisadministratie, belastingaangifte, toeslagen, budgetbeheer en overige financiële aangelegenheden.

Colofon

De Dukenburger is een onafhankelijk blad voor het stadsdeel Dukenburg. Het verschijnt negen keer per jaar en wordt gratis verspreid.

De Dukenburger is mede mogelijk gemaakt door de gemeente. Er is een bijdrage verkregen uit het budget wijkactiviteiten/bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

Adres

Zwanenveld 63-55, 6538 RP Nijmegen
Telefoon: 06 54 645 175
E-mail: info@dedukenburger.nl

Internet

www.dedukenburger.nl (voor actueel nieuws)
Twitter: @dukenburger

Redactie

René van Berlo (hoofdredacteur)
Toine van Bergen
Arthur de Jonge
Toon Kerssemakers
Janwillem Koten
Peter van Kraaij
Hette Morriën
Peter Saras
Theo Vermeer

Foto's

Jacqueline van den Boom (www.jvandenboom.com)
Peter Saras
Arthur de Jonge
Gilbert de Bruijn
en anderen (zie bij de artikelen)

Vormgeving

René van Berlo

Vaste medewerkers

Jaap van der Bent
Chard van den Berg
Marije Kljnsma
Guus Kroon
Joska van der Meer
Wil Rengers
Qader Shafiq
Wouter Slob
Gon van der Werff

Stichtingsbestuur

Ton Strik (voorzitter)
Qader Shafiq (secretaris)
Günay Acuner-Kasar (penningmeester)

Drukwerk

Drukkerij Hendrix, Peer
Oplage: 11.000 stuks

Bezorging

Op alle adressen in Dukenburg met uitzondering van de adressen met een NEE-NEE-sticker
Klachten over bezorging: info@dedukenburger.nl

Volgend nummer

Kopijsluiting: zondag 31 juli 2022
Verspreiding: vanaf vrijdag 19 augustus 2022

Foto voorpagina

Toon Kerssemakers in de Overasseltse en Hatertse Vennen (Foto: Jacqueline van den Boom)

All Round Klussenier

Voor al uw onderhoud/repatriatie in en rond uw huis. Oplossingsgericht vakwerk tegen betaalbaar tarief voor: Wand, Vloer, Schilder, Behang, Tegel, Sanitair, Traprenovatie, enz.

Badkamer-renovatie

Antoon van Kempfen

Bel of mail gerust voor een passende oplossing • 06 17442285 • agvankempfen@gmail.com

WIJ ZIJN ER VOOR ALLE FIETSERS!

scheepers
rijwielspecialist

Malvert 70-17
6538 DP Nijmegen
Telefoon 024 - 344 63 23
info@scheepersbiketotaal.nl
www.scheepersbiketotaal.nl

BATAVUS

dutchid

Gazelle

Loekie

MERIDA

QWIC

vanraam
lets all cycle

Fysiotherapie Dukenburg

Met o.a. specialisaties in:

- Bekkenfysiotherapie (volwassenen en kinderen)
- Psychosomatische fysiotherapie
- Manuele therapie
- Oncologische fysiotherapie
- Geriatrische fysiotherapie
- Sportfysiotherapie
- Oedeemtherapie
- Medische fitness
- Echografie
- Orofaciale therapie
- Handtherapie
- Parkinson
- Claudicatio Intermittens
- EPTE

Aldenhof 70-03 • 6537 DZ Nijmegen • 024 3441756
Weezenhof 55-16 • 6536 EE Nijmegen • 024 3430505
Meijhorst 60-02 • 6537 KT Nijmegen
www.fysiotherapedukenburg.nl • info@fysiotherapedukenburg.nl

INGANG

ftz FYSIOTHERAPIE TOLHUIS-ZWANENVELD

In goede handen voor o.a.:

Sportfysiotherapie, (Long)Revalidatie, Diabetes, Hart en Vaataandoeningen, Overgewicht, Revalidatie na Corona, Artroseklachten, Oedeemtherapie.

Ook in goede handen voor Taping, Dry-Needling en Leefstijl-Coaching.

Wij zijn aangesloten bij het COPD-Netwerk, Chronisch Zorgnet (Etalagebenen), Artrose-Netwerk, Leefstijlcoach-COOL.

Adressen: Zwanenveld 90-80G+H, 6538 SC NIJMEGEN
Tolhuis 33-09, 6537 NH NIJMEGEN

024-3443638

info@fysiotherapie-ftz.nl
www.fysiotherapie-ftz.nl
Ook te vinden op Facebook

Orthodontistenpraktijk Dukenburg
voor kinderen en volwassenen

*Trots
op je
lach*

♥ Persoonlijke benadering

📅 Snel een afspraak

📍 Perfecte locatie

www.orthodukenburg.nl

024 3440837

Woning verkopen?

Maak een **goede start** met
dé makelaar uit uw **eigen wijk**

